

S TURŠKIH FORTOV V SMIRNI SE JE STRELJALO NA ČOLN AMERIŠKE BOJNE LADIJE "TENNESSEE".

Vsled tega dogodka je naročil državni department v Washingtonu kapitanu krizarke "Tennessee", da ne sme započeti z nobeno akcijo brez izrecnega dovoljenja vlade. -- Bryan bo zahteval od turške vlade zadoščenja za ta dogodek. -- Ostri artilerijski boji v zapadni Flandriji. -- Nemci poročajo o uspehih v Argonih. -- Izgon tujcev iz Nemčije. -- Politika Italije na Balkanu. -- Obstreljevanje pristanišča Libave. -- Na iztočnem bojišču se vrše ostri spopadi in sicer ob Visli in Varti. -- Angleško brodovje obstreljuje belgijsko obal.

Avstriji, Nemci in Rusi.

Berlin, Nemčija, 18. novembra. Nemški veliki generalni štab je naznanil sledeče: Severno od trdnjave Lodz se je začela nova bitka, ki pa dosedaj še ni bila odločilna. Južno od Soldau smo pogonili sovražnika proti Mlavi.

Bitka pri Kutnu.

Berlin, Nemčija, 18. novembra. Iz poročila, ki je bilo danes tukaj izdano, je razvidno, da se operacije na vzhodnem bojišču uspešno nadaljujejo. Nemci hočejo izkoristiti svojo zmago nad Rusi in jih neprestano zasledujejo. Oni Rusi, katere so Nemci v bitki pri Kovnu premagali, so se umaknili proti Lipnu. Nemci si na vse načine prizadevajo pogoniti nazaj desno krilo ruske armade. V slučaju, da bi se sedaj umaknili Rusi preko reke Visle, bi napravili veliko napako. Ceste so slabe in pokrajina je pokrita s tako debelim snegom, da bi se njihovo prodiranje le polagoma vršilo.

Variavski guverner ujet.

Berlin, Nemčija, 18. novembra. Dopisnik je poslal tukajšnjemu "Berliner Tagblattu" sledečo brzojavko:

Variavski guverner pl. Koff se je peljal v pondeljek zjutraj z avtomobilom proti mestu Kutno, misleč, da se Rusi ne nahajajo v mestu. Toda bilo je drugače. Nemci so ga namreč ponoči zavezli in ko se je avtomobil približal prvim hišam ga je ustavila nemška kavalerijska patrulja. Guvernerja in njegovega adjutanta so poslali v najboljši hotel, kjer se nahaja pod strogim nadzorstvom.

Med Vislo in Varto.

Petrograd, Rusija, 18. nov. — Iz velikega glavnega stana poročajo: — Med reko Vislo in Varto se vrše neprenehoma spopadi z sovražnikovimi predstrelkami. Nemcem se je posrečilo zavzeti nekoliko postojank v okolici Lenta in Orlova. V vzhodni Prusiji uspešno prodiramo: Naša artilerija izborna strelja. Samo v enem okopu smo našli po bitki več kot tristo Nemcev. V kratkem se bo začela bitka ob južni fronti, ki se razprostira od Krakova do Censtohova. V Karpatih smo zasedli nekaj prelazov in več važnih strateških točk.

Rusi so se obupno borili.

Pariz, Francija, 18. novembra. Poročilo, ki ga je dobila Havas-agentura iz Petrograda, se glasi: — V bližini Soldau se bje silno vroča bitka, kakršna se mogoče še ni bila na vzhodnem bojišču. Artilerija je po dnevi in ponoči v akciji. Rusi hočejo na vsak način zavzeti vse ono ozemlje, katerega so jim pred kratkim izrgali Nemci, in se zaradi tega borijo z nevrjetno hrabrostjo. Tudi Nemci se precej dobro vstrajajo, toda ruskim četam ne bodo mogli biti kos.

Isti dopisnik pravi, da Rusov popolnoma ni ne ovira sneg in slabo vreme.

Boji v Bukovini.

Petrograd, Rusija, 18. nov. — Iz Marmonice, mesta, ki leži na bukovinsko-rumunski meji, poročajo, da se vrše v severnem delu Bukovine boji, v katerih Rusi zmagujejo.

Variava.

London, Anglija, 18. nov. — Rusi so se preselili, ker so

li v ofenzivo in začeli prodirati proti Varšavi. Kakor vselej ob takih prilikah, so tudi sedaj vsa poročila tako malo točna, da se ne more trditi kaj je resnica in kaj ne. Ko so zadnji oblegali Nemci Varšavo, se je raztrosilo med svet veliko lažljivih poročil, da ni nikdo vedel pri čem da je.

Črnogorci.

London, Anglija, 18. nov. — Marconijevi družbi poročajo iz Berlina: Po tridnevni bitki so premagali pri Frabovi Avstriji Črnogorce. Južno od Belgrade so se koncentrirale tri divizije srbske armade.

Rusija bo pomagala.

Chicago, Ill., 18. novembra. — Tukajšnji "Daily News" je dobil od svojega dopisnika v Petrogradu sledeče poročilo: — Srbija je poslala sem posebnega odposlanca, ki je naprosil Rusijo pomoči. V začetku vojne je štela srbska armada 300.000 mož, dočim jih šteje sedaj komaj 100 tisoč. Rusija je zaradi Srbije v velikih skrbih. V slučaju, da premeja Avstrija to deželo, je v neposredni zvezi z Bulgarsko, Rumunsko in Grško, katere bo z lahkoto pregovorila, da bodo udarile na Rusijo.

Uspehi Nemcev v Argonih.

Berlin, Nemčija, 18. novembra. Današnje poročilo, izdano v glavnem stanu armade, se glasi: "Nadaljuje se z boji v zapadni Flandriji in položaj je v splošnem neizpremenjen. V Argonih vzpirjamo uspešne naskoke. Odbilo se francoske izpade južno od Verduna. Poneseč se je naskok na naše čete, ki se nahajajo na zapadnem bregu reke Maas in v okolici St. Mihiel.

Vsled naših naskokov južno od Cirey so bili Francozi prisiljeni zapustiti nekaj njihovih pozicij. Naše čete so naskočile grad Châtillon ter ga zasedle.

Francoski izjavljajo, da je položaj neizpremenjen.

Pariz, Francija, 18. novembra. Današnje uradno popoldansko poročilo pravi, da je položaj v splošnem neizpremenjen. Vršil se je artilerijski dvoboj in posamezne nemške naskoke se je zavrnilo. — Od Severnega morja pa do reke Lys so obstreljevali Nemci fronto zaveznikov, posebej pri Nieuport in Ypres.

V bližini Bixschote so zavzeli Zuavi z bajonetnim naskokom neki gozd, katerega so zasedli Nemci. Nadaljevalo se je z obstreljevanjem mesta Rheims.

Ostra kanonada ob fronti.

Pariz, Francija, 18. novembra. V uradnem poročilu, ki je bilo izdano ob 10. uri zvečer, se glasi: — "Značilna poteza današnjega dneva je bila ostra in skoro neprestana kanonada. V okolici St. Mihiel so razstrelili Nemci zapadni del vasi Chauvancourt, ki je bil podminiran.

Z ostale fronte ni poročati ničesar novega."

Obstreljevanje belgijske obali.

London, Anglija, 18. nov. — V poročilu iz Rotterdama na "Daily Mail" se glasi: "Angleško brodovje je dobilo povelje, vsled kojega je pričelo obstreljevati Knecke in Zeebrugge ob belgijski obali. Berdozgeri so

ve Solvay Co. ob Bruegge prekopu, katere so uporabljali Nemci kot bazo za vojaške vlake. Neka granata je zadela v vlak, v katerem so se nahajali nemški vojaki."

Zavezniki dobivajo sveže čete.

London, Anglija, 18. nov. — V uradnem poročilu se glasi, da so vprizorili Nemci v okolici Arras dva naskoka na angleške čete. Naskoka se je odbilo. Na celo fronto zaveznikov so dospole sveže čete, ki so stopile na mesto starih, ki se nahajajo v okopih. Tudi pri Nemcih se vrše neprestano gibanja čet, ki kažejo, da se hoče nadomestiti utrujene čete s svežimi.

Težka nemška artilerija pred Arras.

Poročilo iz Rotterdama pravi, da so prevedli Nemci veliko število težkih topov od Liege proti Arras. Iz tega se sklepa, da bodo bodoče boje spremljali težki artilerijski dvoboji.

Izgon tujcev iz Nemčije.

Berlin, Nemčija, 18. novembra. Ze poročani izgon vseh podanih sovražnih držav iz Frankfurta je bil posledica odredbe generalnega načelnika nemške armade.

Balkanska politika Italije.

Rim, Italija, 18. novembra. — Rumunski poslanik v Italiji, princ Ghika, se je vrnil včeraj v Rim, po enomesečnem obisku v Bukarešti. Takoj po prihodu se je posvetoval s Sonninom, ministrom za zunanje zadeve, ki je sprejel istotako nemškega, avstrijskega in turškega poslanika.

Sonnino je določil terek za sprejemni dan za inozemske diplomate. Značilno je, da se niso oglasili zastopniki drugih držav, ki so zapletene v boj. Dočim zagovarja Italija oživotvorenje balkanske zveze, si vendar ne upa pričeti z inicijativo.

Raditega tudi ne izvaja Italija nobenega pritiska ter le skuša varovati svoje interese. Odnosaji med Rumunsko in Italijo so kaj dobri.

Nemške čete v Angoli.

London, Anglija, 18. nov. — Iz Lizbone so dospela uradna potrdila vesti o nemški invaziji v Angolo, portugalsko posest v zapadni Afriki. Dne 17. oktobra se je završil v Quamato spopad, tekom kojega je bilo zaznamovati par izgub.

Vladni uradniki se vračajo v Pariz.

Pariz, Francija, 18. novembra. Vsi legislativni in administrativni uradniki poslanske zbornice se vrnejo jutri iz Bordeaux-a v Pariz. Iz tega se sklepa, da se bo tudi vlada preselila zopet v staro prestolico.

Buri v težkem boju.

Kapsko mesto, Južna Afrika, 18. novembra. — Polkovnik Collier je s svojimi vojniki napadel četo ustaških Buror, ki stoji pod vodstvom generala Beyersa ter štejejo 1500 mož. Ustaši so bili boje poginili v beg. Danes sem dospela poročila pravijo, da se je završil boj zapadno od Bellefontein. Štirje ustaši so bili ubiti, kakih dvajset jih je bilo ranjenih, dočim jih je bilo sto ujetih.

Slabo ravnanje s jatlaki.

Washington, D. C., 18. nov. —

objavilo danes sledeče poročilo: "Japonska je dosedaj z vojnimi jatlaki izvrstno ravnala. Glasom verodostojnih poročil iz Hongkonga pa se tamošnji jatlaki zelo pritožujejo. Sili se jih, da snažijo ceste in kanale. Poročila iz Harbina potrjujejo vesti o veliki bedi nemških in avstrijskih vojnih jatlakov, katere se je prevedlo v iztočno Sibirijo. Vsi raztrgani so, brez črevljev in nogavic. Bolnih jatlakov se ne zdravi."

Angleške izgube na morju.

London, Anglija, 18. nov. — V poslanski zbornici je izjavil danes prvi lord admiralitete, Winston Churchill, da znašajo do danes izgube v angleški mornarici na mrtvih, ranjenih in pogrešanih 4148 mož. V to število niso vštete izgube pomorske bitke na obali Chile.

Znašajo namreč 875 mož te izgube pomorske bitke na obali Chile. Znašajo namreč 875 mož in k temu pride še nekako 1000 mož mornariških vojakov, ki so bili v Antwerpen, a so sedaj internirani na Holandskem.

Usoda križarke "Canopus" negotova.

Oficijelno poročilo križarke "Glasgow" glede pomorske bitke na obali Chile je razpršilo vse dvome glede usode križark "Monmouth" in "Good Hope". Iz poročila pa ni razvidno, kaj se je zgodilo s križarko "Canopus".

V poročilu se omenja, da je poveljnik angleške brodogradnje, generaliziral križarki "Canopus", da se bo spustil v boj z nemškimi ladjami. To je vse in gledat pozneje usode križarke "Canopus" ni v javnosti ničesar znane.

Republika Chile je internirala nemški parnik.

Santiago, 18. novembra. Chilenska vlada je odločila danes, da je nemški parnik "Kamao", ki leži v pristanišču Autofogasta, pomožna transportna ladja. Parniku se je nato takoj sporočilo, da mora ostati do konca vojne v pristanišču.

Pridržani zavezniki.

London, Anglija, 18. nov. — Poročilo iz Aleksandrije navaja brzojavko ameriške križarke "North Carolina" na ameriški konzulat v Aleksandriji. V brzojavki se glasi, da je v Beirutu vse mirno; prišlo se je le malo podanih zavezniških držav, a noben Anglež, Francoz ali Rus ne sme zapustiti Turčije.

Tri armade proti Belgradu.

London, Anglija, 18. nov. — Iz Budimpešte poročajo, da so tri avstrijske armade prekorale na treh mestih Donavo in da prodirajo proti glavnemu mestu Srbije.

Križarka "Tennessee".

Washington, D. C., 18. nov. — Vlada Združenih držav je naročila svojemu poslaniku v Carigradu, da naj se pri Visoki Porti natančno informira, zakaj so streljali Turki na barkaso ameriške križarke "Tennessee", ki je hotela odpluti v pristanišče mesta Smirna.

Poveljnik "Tennessee", kapitan Benton C. Decker, je poslal državnemu departmentu sledečo brzojavko: "Po nasvetu ameriškega poslanika je križarka odplula izpred Smirne in se nahaja sedaj v grškem pristanišču

Mornariški tajnik je brzojavno naprosil kapitana za nadaljne informacije. Ko je bila v Turčiji napovedana sveta vojna, so postali ameriški, francoski in angleški podaniki v Smirni zelo razburjeni. Obrnili so se na poslanka Morgenthau-a za pomoč. Ker se je ravno tedaj nahajala križarka "Tennessee" v Egejskem morju, ji je poslanik naročil, da naj odpluje pred Smirno in naj čuva interese tamošnjih inozemcev. Turki se izgovarjajo, da je bilo povelje za obstreljevanje barkase pomotoma izdano in da se dosedaj ni pripetilo še nobene inozemce v Smirni ničesar zalega.

Kdo je bil zapleten v zaroto?

Washington, D. C., 18. nov. — Avstrijsko poslanstvo je dobilo z Dunaja sledečo brzojavko, katero je dalo potem časopisu na razpolago: "Pri obravnavi proti morilec prestolonaslednika Frana Ferdinanda in njegove žene se je doznalo, da so bili v zaroti zapleteni tudi sledeči: srbski kapitan Jovanović, železniški uradnik Ciganović in uradnik Grbić, ki je dal morilec potrebno orožje, streljivo in strop. Vse to se je zgodilo po naročilu društva "Narodna Odbrana", katere predsednik je bil general Božo Janković. Z umorom je bil posredno v zvezi tudi srbski prestolonaslednik Aleksander."

Turška armada pred Batumom.

Petrograd, Rusija, 18. nov. — Generalni štab ruske armade v Kavkazu naznanja, da so vdrla Turki preko meje in da sedaj prodirajo proti Batumu. V bližini mesta so se že vršili precej vroči boji.

Boji v Vzhodni in Južni Afriki.

London, Anglija, 18. nov. — Angleži so poslali v Nemško Vzhodno Afriko več svojih čet, ki so se že spoprijele s tamošnjimi Nemci in domačini. Da so bili boji znatni, je razvidno iz tega, ker je bilo samo na angleški strani 900 mrtvih in ranjenih.

Iz Južne Afrike je sporočil Louis Botha, da je razkropil več ustaških oddelkov in jim odvzel topove, municijo in življenske potrebščine.

Obstreljevanje Libave.

Petrograd, Rusija, 18. nov. — Generalni štab je izdal danes poročilo, ki se glasi: "17. novembra zjutraj se je prikazal pred pristaniščem Libavo ob Baltičkem morju oddelke nemških bojnih ladij in začel obstreljevati mesto. Pozneje se je dogladalo, da je bilo v neposredni bližini pristanišča 10 torpednih čolnov in 2 križarki. Nemci niso imeli takega uspeha kot so mogoče pričakovali. Poškodovali so le nekaj hiš. Proti poldnevni je začelo mesto goreti, toda vojaštvo in ognjegasci so hitro pogasili požar."

Obstreljevanje Trapezunta.

Isto poročilo pravi: "Včeraj je priplulo pred bojno luko Trapezunt ob Črnem morju nekaj ruskih bojnih ladij, ki so takoj začele z obstreljevanjem mesta. Učeničen je neka vojašnica, kakor tudi postaja za brezčično brzojavljenje. V bližini ni bilo nobene turške bojne ladje."

Opazujemo na oglašje "KOLEDAJA" na

Kruppove naprave so zvišale akcijski kapital.

Kapital Kruppovih naprav se bo zvišalo od 70.000.000 na 250 milijonov mark in sicer glasom predlogov ravnateljstva. Zvišanje kapitala se smatra kot opravičeno vspršio zahtev vojne in prejšnjih povečanj naprav, vsled katerih se je porabilo velike svote.

Novo izdajo akcij bo kot ponavadi prevzela družina Krupp. Dividenda bo znašala 12 odstotkov napram 14 v preteklem letu.

Svarilo za naturalizirane državljane.

Washington, D. C., 18. nov. — Državni department je izdal danes novič svarilo na naturalizirane državljane. Svetuje se jim, naj ne hodijo na obisk v staro domovino, ker se tam izpostavlja jo nevarnosti, da se jih utakne v vojaško suknjo. Tudi Amerikanci se nujno prosijo, naj bodo previdni ter naj se pri trgovskih potovanjih v inozemstvo opremijo s potnimi listi ter z drugimi dokumenti, iz kojih je razvidna njih identiteta. Nadalje naj natančno naznanijo namen potovanja, ker se s tem izognejo vsem neprilikom.

Villa postaja rabijaten.

El Paso, Tex., 18. novembra. — Da konča vsa poganjanja s Carranza, je aretirani danes general Villa provizoričnega predsednika Gutierrez-a ter celi konvent v Aguas Calientes. V tem smislu se glasi poročilo, ki je došlo tukajšim konstitucionalistom. Villa je opravičil svoj korak z ozirom na vojaške potrebe. Da prepreči stik s Carranza, je dal Villa prerezati brzojavno zvezo z jugom.

Washington, D. C., 18. nov. — Iz tu sem došli poročil je razvidno, da obstaja v Mehiki vojno stanje ter da je situacija zelo resna. Iz Aguas Calientes se poroča, da so se končala vsa poganjanja za kompromis med Carranza in konventom, ki zbornoje v tem mestu.

Požigalci na delu.

Newyorški načelnik požarne brambe, komisar Adamson, z vso vmo poizveduje po članih neke požigalne bande, ki zahtevajo od manjših trgovcev denar z grožnjo, da jim bodo zažgali hišo, če denarja ne dobe. Zadnji čas je bilo v našem mestu več požarov, pri katerih se nikakor ni dalo dognati, kako so nastali. Komisar Adamson je stopil v zvezo s policijskim komisarjem Woodsom.

Potres v Canadi.

Toronto, Ont., 18. nov. Seizmograf tukajšnje vremenske opazovalnice je zaznamoval tukaj lahak potres. Ljudje so čutili več potresnih sunkov zaporedoma. Škode ni bilo nobene.

POZOR CITATELJI!

Genjenim naročnikom naznanjamo, da smo ustavili pošiljanje lista v stari kraj, ker so nam iz več krajev pisali, da se lista sploh ne dostavlja. Kakorhitro se bodo tozadavne razmere kaj izpremenile, bomo zopet začeli s pošiljanjem. Onim, ki imajo naročnino plačano znanprej, bomo pošiljali list po preteku vojne toliko časa kot se ga bo zamudilo sedaj. Tolklo bora v prijamu pošiljanja.

Predrzen ropar.

Eagle Grove, Iowa., 18. nov. V vlak Chicago & Northwestern železnice je vdrl neki ropar. Ko ga je hotel konduktor Wm. I. Reynolds preprodi, ga je ustrelil. O predrzemu morilec nimajo še nobenega sledu.

Smrt znamenitega bakteriologa.

Včeraj je umrl v Monakovem na Bavarskem profesor dr. Rudolf Emmerich, star 62 let. Bil je dalj časa profesor bakteriologije na monakovskem vseučilišču.

Truplo v sodu agnoscirano.

Newyorška policija je včeraj objavila, da se je identificiralo truplo moža, katero so našli v nekem sodu na Vernon Ave. kot ono 22-letnega Luigi Macaluso z iztočne 14. cete. Truplo je identificiral oče umorjenega.

Dočim so skušali detektivji zaslediti morilec, je trčila včeraj Luisa Magaluso, ki je dne 10. aprila umorila nekega možkega v njenem stanovanju, napram časnikarskim poročevalcem, da poznajo morilec Macalusa ter da ve, da so ga ubili njegovi prejšnji prijatelji, katere je on pozneje izdal. Nadalje je toliko o njegovi preteklosti, da je najbrž njegova sestra ter da si je le nadela sedanje ime.

Stavkokazi na poti.

Fort Smith, Ark., 18. novembra. — Neunijske premogarje se je prevedlo danes iz Clarksville in Jintown kemp v Bache-Denman rove v Prairie Creek. Ti premogarji bodo takoj pričeli z obratovanjem in sicer vsled povelja zveznega sodišča. Stavkokazi so izstopili v Midland, nekako tri milje od kempe Garrison, kjer so nastanjene zvezne čete.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da zopet pošiljamo denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pospeje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bomo istega vrnili pošiljateljcem.

V sedanjem položaju pa ni misliti, da bi denar dospel v roke naslovljenca tako hitro, kakor preje v normalnem času, ker vsakdo ve, da sedaj potrebujejo pisma v Evropo, ali iz Evrope sem 22 do 25 dni in v približno tem času bode denar v stari domovini tudi izplačan. Zato svetujemo rojakom, da časno pošiljajo le za nujne potrebe in za enkrat ne več kakor 500 K.

Cene:			
K	\$	K	\$
5....	1.10	100....	20.50
10....	2.15	110....	22.55
15....	3.15	120....	24.60
20....	4.20	130....	26.65
25....	5.20	140....	28.70
30....	6.25	150....	30.75
35....	7.30	160....	32.80
40....	8.30	170....	34.85
45....	9.35	180....	36.90
50....	10.35	190....	38.95
55....	11.35	200....	41.00
60....	12.40	250....	51.25
65....	13.40	300....	61.50
70....	14.45	350....	71.75
75....	15.45	400....	82.00
80....	16.50	450....	92.25
85....	17.50	500....	102.50
90....	18.50		

TVRKA FRANK SAKSER
82 Cortland St., New York, N. Y.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the Corporation and
addresses of above officers:
20 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Price of paper: 10 cents per copy.
Subscription rates:
1 year \$3.00
6 months \$1.50
3 months .75
1 month .25
Single copies 10 cents

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredni nedelji in praznikom.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
published every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Double the price in case of non-
payment.
Dunaj naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.

Pri sprejemih krajja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi predložijo
krajnje naznane, da hitreje
najdemo naslovnik.

Dopisne in pošiljke najredite ta
glasilo:

"GLAS NARODA"
20 Cortlandt St., New York City.

Telephone 4687 Cortlandt.

Sveta vojna.

Eno generacijo nazaj bi imelo
proglasenje svete vojne v Cari-
gradu veliko strahotnejši pomen za
Petrograd, London in Pariz kot
pa ga ima danes. Takrat bi se go-
tovo dvignil ves muslimanski svet.
Od Atlantika do Pacifika, od
Maroka do Mindanao bi bilo
opaziti neposredne in pomembne
pojave. Indija, Siam, Egipt, Tri-
politani, Tunis in Alžir bi bile
priče življenjske sile vere pro-
taka.

Ako pomeni Jihad (proglasitev
svete vojne) v današnjih dneh
manjšo neposredno nevarnost, je
najti vzrok temu v mladostni
revoluciji. Dasiiravno je bil po-
skus, da se približa bližnji Iztok
Zapadu ter uvede v otomanski
cesarstvo ustavno vlado in versko
strpnost, popolnoma neuspešen.
Je kljub temu omajal življenjsko
silo turškega cesarstva in ta je
bila fanatizem armade.

V času namreč, ko je korakal
komitej edinstva in napredka iz
Soluna proti Carigradu, so se po-
bratili Židje, kristjani in mosli-
mani, Grki, Albanci in Bulgari.
V turško armado se je sprejelo
kristjane, ne da bi morali pre-
stopiti k islamu.

Kljub vsem slabostim in napa-
kam je skušal Abdul Hamid ohrani-
titi v svoji armadi nekaj tradi-
cije svojih velikih prednikov, ki
so prodirli do ozidja Dunaja ter
zaslužili skoro polovico ozemlja
sedanje evropske Rusije.

Maloturki pa so vrgli med
stare šaro ves ta starinski verski
fanatizem. Živeli so dalj časa v
Parizu in poveljujoči generali so
dobili izobrazbo v Berlinu ali Pa-
rizu. Zapadni civilizem je razdelil
v njih vse spoštovanje do vere Mo-
hameda.

Uspehe liberalnih idej v turški
armadi je bilo opaziti pri Lule
Burgas in Kumanovem. Nič več
ni gual armade sultana v bitko
strašni impulz vere. Šli so v boj
kot drugi navadni vojaki, hrabri
in vstrajni. Prodirali so in se zo-
pet umikali, dočim so krščanski
vojaki, katere se je uvrstilo v
turško armado, bežali pri vsaki
najboljši priliki.

Po bitki pri Lule Burgas je bil
proglasen Jihad, a kako je mogel
uplivati na vojake, ko so bili
častniki deloma še Nemci, ko je
uglasil vedno novotarij stari
ogenj?

Danes je situacija skoro ista.
Turške čete ne prodirajo proti
vsem kristjanom, se ne nahajajo
v vojni z vsemi plemeni, proti
katerim je proglasil Mohamed
sveto vojno. Avstrija in Nemčija
naj sta izključeni od te svete voj-
ne. Turške čete bodo še vedno
kričale: "Allah il Allah!", pove-
lje pa bodo dajali nemški častni-
ki in "moč profeta" se je izme-
njalo za top iz Kruppove to-
varne.

V Turčiji mora to zelo učinko-
vati, izven Turčije pa naravnost
usodno. Ali je verjetno, da se bodo
dvignili indijski Moslimi na po-

ziv turškega duhovnega glavarja,
katerega ne priznavajo kot take-
ga? Ali bodo sledili pozivu, naj
se oproste poniževalnega jarma
kristjanov, pri čemur bi le izme-
njali angleškega gospodarja za
nemški?

Zakaj naj bi ustali vsi moha-
medanci, ako je poziv turškega
sultana le odmev povelja nemške-
ga in avstrijskega cesarja?

Ako bi bil ta Jihad uspešen,
bi se moral pojaviti povsod, kjer
žive mohamedanci. V tem pa leži
brezuspешnost tega poskusa. Ka-
bili in Arabci iz Alžira in Maroka
se bore proti Nemcem v Franciji
in Indiji-mohamedanci ne pri-
znajajo turškega sultana za du-
hovnega vladarja, temveč perzijskega
šaha. Cela stvar je namreč
kampanja ene krščanske države
proti drugi in ne gre se za to, da
se poniža Krista in poviša Moha-
meda, temveč da se poniža ang-
leškega kralja in poviša nemškega
cesarja.

Sploh pa ni med mohamedan-
skim svetom pravega edinstva.
Arabci, Maročani, Perzijci in ve-
čina indijskih mohamedancev
pripada sekci, ki ne priznava sul-
tana ter zrti z zaničevanjem na
Osmanski, ki se je polastil duš-
evne in posvetne oblasti kalifov
ter prinesel obema nečast, poraz
in omalovaževanje.

Iz cele zadeve lahko pride do
tega, da se bo preobrnil celi mo-
hamedanski svet ter da bo prišla
vrhovna oblast zopet v roke na-
roda, ki je ponesel do Pirenej ne
le koran Mohameda, temveč tudi
kulturo in civilizacijo, koje priča
je še danes Granada v Španiji.

Dopisi.

Mount Kisco, N. Y. — Danes,
18. novembra, je umrl tukaj ro-
jak Anton Gorjane, doma iz Po-
stojne. Tukaj je bival na dva-
najst let ter zapuščal tukaj ženo
in osem nedorastlih otrok. Spra-
vila ga je sušica, na kateri je bo-
lehal že tri leta. S pridnostjo in
trdim delom si je napravil v pri-
meroma kratkem času zelo pre-
moženje. Bil je dobro znan tudi
v greaternewyorskij naselbini,
kjer je bil svoj čas član društva
sv. Frančiška K. S. K. J. Naj v
miru počiva!

Conemaugh, Pa. — Štoklja z
dolгим kljunom je prinesla zna-
nemu rojaku Matiji Krebelj
krepko deklico. Ob tej priliki je
omenjen priredil zadnjo nedeljo
15. nov. krstnjo in povabil slov.
rojake. Zabave je bilo v izobilju,
ples in dobre postrežbe z vsako-
vrstno pijačo tudi ni manjkalo.
Čestitamo!

Fredericktown, Pa. — Kakor
povsod, se tudi pri nas zelo slabo
dela. Tukaj imamo šest premogo-
rovov, ki obratujejo po dva ozi-
roma po tri dni na teden. Sem
zaenkrat še ne svetujem nikomur
hoditi. Ko se bodo razmere ka-
lajšale, bom že sporočil. Pred
kratkim se je oglašila gospa
štorklja pri rojaku Avg. Povalu
in mu pustila prav krepkega
sinčka. Pozdravi! — J. Janežič.

Seminole, Pa. — Ko sem pred
kratkim sporočal o tukajšnjih
razmerah, ste vi, gospod urednik,
napravili malo pomoto. Omenil
sem bil, da imamo dve društvi, vi
ste pa napisali, da imamo tri. Ta
pomota pa ni dala nekemu dopis-
niku miru. Hitro se je oglašil in
sporočil, da sem se zmotil. V tu-
kajšnjem premogorovju dela od
400 do 500 ljudi. Lahko rečem,
da jih je najmanj polovica zapo-
slenih vsak dan, dočim je dopis-
nik rekel, da samo Naročnik
(namreč jaz) vjame kakšen šilt.
V naselbini je največ Italijanov,
Slovencev je pa samo šest družin.
Sedaj v dolgih večerih prav radi
čitam Glas Naroda, ki prinaša
vsakovrstne novice o evropskem
kranju. Kamorkoli pridemo, se
pogovarjamo samo o vojni. Neka-
teri pravi, da bosta dobili Av-
strija in Nemčija, drugi zatrju-
jejo, da bodo zavezniški zmaga-
li, natančnega pa noben ne ve. U-
pati je, da je to zadnja vojna na
svetu. Pozdravi! — Tisti, ki se je
zadnjič zmotil.

Farrell, Pa. — Iz te naselbine
ni bilo že pol leta nobenega do-
pisa. Je že takol, da vsak rajši be-
re kakor pa piše. Delavske raz-
mere so silno slabe. Delamo samo
po tri do štiri dni na teden, brez-
poselnih je pa vsak dan večje šte-
vilo. Srečen je lahko tisti, ki ima
delo. Čeravno je slabo, držite ga
čez zimo in si potem poiščite kaj
boljšega. Saj se pregovori pravi:
"Boljši je drži ga kakor pa lovi-
ga!" Na društvenem polju prav
dobro napredujemo, če bi imeli
malo več grošev, pa bi se boljše.

Zadnjič sem bil po opravih v
Struthers, Ohio. Tudi tam so sil-
no slabe delavske razmere, tudi
tam niso brez "štaparjev". Ta-
mošnji rojaki se lepo razumejo
med seboj in so z vsakim, ki jih
obišče, silno prijazni. Skoraj ne-
verjetno je, kako je razširjeno
med njimi časopisje. V eni zad-
njih številk A. S. sem čital pri-
bližno sledeče: "Glas Naroda jo-
ka, ko Avstriji davijo Srbe." Gos-
pod urednik A. S., pišite malo
drugače, če ne, bo kmalo prišel
čas, ko boste sami čitali svoj list!
Kaj vam pomaga, če držite z Av-
strijo, pri tem pa indirektno za-
ničujete svoj narod? Vsak pripo-
zna, da so Nemci najhujši sovraž-
niki slovenskega naroda, zakaj
se je treba toraj zavzemati za-
nje? Sedaj se je čedna Avstrija
zvezala s Turčijo, ki menda tudi
ni naša velika prijateljica. Pro-
testant Viljem se javno norčuje
iz naše vere. Kronane glave mo-
rijo v božjem imenu ljudi oziro-
ma jih pod pretvezo, da sta vera
in domovina v nevarnosti, gonijo
v klavnice. Kdo je rešil Avstrijo
pred Turčijo, njeno sedanje za-
vezništvo? Kdo drug kakor Slova-
ni! Letos je minilo 500 let, odkar
je bil zadnji ustoličen na Gospo-
vstevskem polju v slovenskem je-
ziku koroški vojvoda. Mislili smo,
da bomo to leto praznovali z dru-
gačnimi občutki kot ga praznu-
jemo. Vsa naša zgodovina je pi-
sana s krvjo, toliko krvi kot letos
je pa ni bilo še nikoli prelite. Za-
lostna je naša usoda, posebno za-
raditega, ker narod ne sprevidi,
kakšna krivica se mu godi. Poz-
dravi! — Fran I. Kramar.

Gallup, N. Mex. — Dovolite mi
nekoliko popisati razmere v tem
kraju. Tukaj mi zelo ugaja, ker
se prav dobro razumemo med se-
boj, posebno smo pa prijatelji pri-
ježenovcem, katerega nam ne pri-
manjkuje. Pred kratkim so me
obiskali stari znanci: Josip Tom-
šič, Fr. Podbevsek in še nekaj
drugih. Imenitno smo se imeli.
Čudno se mi zdi, da ni Terbovč-
vega Toneta od nikoder. V slu-
čaju, da pride v našo naselbino, naj
se oglasi v saloonu pri John Sta-
heku, kjer ga bomo izvrstno po-
stregel z ječmenovcem ali pa s
kako dobro kranjsko klobaso. Po-
zdrav vsem znanecem v Utah, po-
sebe pa Mike Ribnikarju in A-
lojziju Kropinu. Če se ne motim,
se nahajata sedaj nekje v Colo-
radi. Delavske razmere so tukaj
še precej dobre, sem pa ne svet-
ujem nikomur hoditi, ker se delo
težko dobi. — Naročnik.

Milko Vogrin.

Novela. — Spisal dr. Stojan.

(Nadaljevanje.)

Vogrin je takoj slutil, da je
baron Robert sam podšuntal svo-
jega slugo, naj ga umori in uni-
či, ker se boji, da bi mu ne izne-
veril njegove Olge. Zdal mu je
kakor blisk finilo v glavo, da je
Robert sam dal z življenjem zna-
menje. Prepričan je bil, da se je
ta baron ki zdaj tu pred njim
sedi, zaklel sam proti njegovemu
življenju. Le on, samo on se ga
hoče iznebiti, samo on ga uničiti,
a ne njegov sluga, ki je le slabo
orodje svojemu brezvestnemu go-
spodu. In takega zločina, takega
obrekovalca naj bi imela za moža
blaga Olga, njegov vzor? Tega
nikdar ne, naj velja to tudi nje-
govo življenje!

Taka strast je vzkipevala v prsih
našega rojaka ter se mu tudi že
brala iz njegovih iskrih oči. Po-
zabil je v tej razburjenosti, da je
v gostoljubni hiši, da je v družbi
nežne gospiče. Prevzela ga je to-
gota in strast in on vzklikne pro-
ti baronu obrnjen:

"In poznate-li tega zločincea, ki
je hotel meni vzeti življenje, a
skoro pri tem umoril Riharda, Ol-
ginega brata? Vestite-li, kdo je to,
gospod baron? — Ker vi molčite,
hočem govoriti jaz: To je vaš —
vaš sluga!"

Pri teh besedah pa skočijo vsi
s svojih sedežev, kakor da bi bila
strela udarila v družbo.

"Kdo pravi to, gospod?" vpra-
ša strastno Robert.

"To trdim jaz, ako me poznate,
nikdo drug! Tedaj vaš rojak, ogr-
skega barona sluga, je oni pote-
puh in lopov, ki je napadel Ri-
harda, meneč, da ubije mene sa-
mega zato, ker sem ga bil odgnal
izpod svoje strehe! A ne samo za-
to, kaj je njemu na tem, temveč
zaradi tega, ker je hotel s tem
ustreči — vam, svojemu gos-
podu! Razumete!"

Olga in nje mati sta že trepe-
tali, boječ se, da se pri tej priči

poprimeta Robert in Vogrin. In
to bi se bilo morda tudi zgodilo,
ko bi ne bil dr. Sirmik stopil med
njiju, rekoč, naj bosta mirna, naj
ne oskrunita gostoljubne hiše,
kjer vlada mir in sprava.

Sirmik prime takoj svojega pri-
jatelja za roko ter ga potegne na
stran. Vogrin je trepetal in se
tresel same jeze in strasti. Robert
pa je stal molče, blede kakor ste-
na sredi sobane ter gledal ves o-
sramočeno v tla, dobro vedoč, da
je resnica, kar mu vpricho vseh
oponaša Vogrin, in da verjame
tudi Olga njegovim strašnim be-
sedam.

Sreča je bila za našega rojaka,
da ni bil z Robertom sam. Brez
dvombe bi bil zadnji razljuden
potegnil sabljo ter v svoji besno-
sti posekal Vogrina. To bi bil Ro-
bert tudi tu najrajši storil, ali na-
vzočnost Olge in njene matere ga
je zadrževala, da ni pokazal svo-
jemu tekmeču, oholemu plebejeu,
kar se pravi žaliti ogrskega plem-
enitaša!

Premagavši se, poslovi se zdaj
baron molče od gospe Skenovske
in gospiče Olge. Vogrinu pa za-
gaja s prstom, rekoč: "Midva se
bodeva o tem drugje zmenila!"
Izgovorivši pa odide naglo iz so-
bane na prsto, po stopnicah jezo-
no s sabljo rožljaje.

Globoka tišina postane potem,
ko je Robert družbo zapustil. Ol-
gi so sile solze v oči, a mati je
globoko vzdihnila, obzalujoč, da
se mora kaj takega baš v njeni
hiši goditi. Dr. Sirmik pa je stal
molče pri svojem prijatelju, ki je
slonel na njegovi strani, opiraje
se nanj. Glédal je nepremično
skozi okno, tja gori proti svoji
mu rojstnemu domu. Bil je blede
kakor smrt, kolena so se mu ši-
bila in omahnil bi bil, ko bi se ne
naslanjal na svojega prijatelja.

"Potolazi se, dragi moj", jame
zdaj Sirmik. "Glej, zdaj je že od-
šel oni človek, ki obrekuje naše
pošteno in pridno ljudstvo in ki
ga dolži zločinstva, katero je on
sam povzročil."

Vogrin se ozre pri teh besedah
po sobani in res Roberta ni bilo
več tu. Zdal šele more prosto di-
hati. Stoprav zdaj zadobi zopet
ono moč, da je mogel stati brez
podpore. Mirno se ozira potem
okoli sebe. Prvi njegov pogled za-
dene Olgo v oči. Neizrečeno ve-
selje mu šine hipoma v sree, ko
ga ona milo in sočutno pogleda.
Iz njenih solznih oči je bral Ol-
gino iskreno ljubezen do njega in
pri tem pogledu se je čutil zopet
srečnega v svoji ljubezni.

Skenovska sree stopi nato k go-
spe Skenovski, poljubi jej roko,
proseč je odpuščanja:

"Odpustite mi, milostljiva go-
spa! Jaz nisem vedel, kaj sem de-
lal tu v vaši gostoljubni hiši.
Spozabil sem se bil toliko in gre-
šil sem proti vsaki dostojnosti.
Zalost, srd, jeza, sovraštvo in lju-
bezen, vse strasti, ki poganjajo
svoje krali v človeškem sreč: vse,
vse mi je tako prevzelo dušo in
pamet, da nisem vedel, kaj se spo-
dobi in kaj ne. Zatorej, milostlji-
va gospa, odpustite mi moje pre-
načljeno, nesposobno ravnanje
vspricho vas in vaše ljubeznjive
bekerke."

"Jaz vam nimam kaj odpušča-
ti", odgovori mirno gospa Ske-
novska. "Vaše ravnanje je opra-
vičeno, ako je to res, kar ste oči-
tavali gospodu baronu. A jaz ne
morem tega verjeti. Nemogoče se
mi vidi, da bi se mogel človek ta-
ko daleč spozabiti, kakor bi se
bil baron Robert, ko bi bil on za-
res sam najel svojega slugo in ga
podšuntal, da vas uniči!"

"Kolkor jaz barona Roberta
poznam", povzame hitro Olga,
znalo bi vse to res biti. Le pomi-
slite, kako nepremagljiva strast,
kaka ošabnost, kako sovraštvo
proti gospodu Vogrinu pretreša
že od davna njegovo dušo! Iz
vsega, kar vem in znam, moram
sklepati, da so besede gospoda
Vogrina proti baronu Robertu si-
cer hude, a žalibogo menda prej
resnične kakor ne. Le pomislil,
mama, kako je on naju očrnil in
ogrdil pri očetu! Zavalimo le
Boga, da se ni nič hujšega prime-
rilo in da je Rihard že toliko o-
zdravel."

"Najbolj nesramno pa je to",
odvrne Vogrin, "da je začel moje
vaščane dolžiti takega zločinstva,
imenujoč jih potepuhe in lopove.
To me je že hudo razvnelo. A ko
je nanesla potem govornica na to,
da bi bil hotel morda njegov sluga
utopiti mene, prišlo mi je ta-
koj na misel, da tiči gotovo on
sam za svojim monkom. Tedaj se
pa nisem mogel več premagovati
in povedal sem ntu očito, kar mi-
slim o njem."

Tako so se nekaj časa še pogo-
varjali. Nato pogledata dr. Sir-

nik in Vogrin k Rihardu in proti
večer sta se šele poslovila od
njega.

Milo je pogledovala Olga za
Vogrinom, ko je odhajal potem
s svojim prijateljem. Usmilil se ji
je v dno srca, a sirota mu ni
mogla pomagati. Potrebovala je
sama pomoči!

"Jaz sem skoro do trdi prepri-
čana", jame zdaj Olga proti ma-
teri, "da je hotel Robert po svo-
jem slugi utopiti Vogrina. Hočem
tj povedati, zakaj imam tako sla-
bo mnenje o njem in vem, da se
bodeš nad njim sama čudila."

In nato razkrije Olga svoji ma-
teri, kako se je Robert zadnji če-
trtek obnašal proti nji, kaj je vse
z njo govoril in da jih je kresno
moč na onem obrežju sam zalezo-
val.

Medtem pa korakata dr. Sirmik
in Vogrin polagoma proti domu,
pogovarjajoč se o današnjem raz-
poru. Dr. Sirmiku se je vse neka-
ko čudno zdelo, kar se je bilo da-
nes vpricho njega dogodilo. A on
bi hotel svojega tovariša popra-
ševati po teh skrivnostih in sple-
kah. Vogrin pa je seveda zapazil
to začudenje, zatorej reče:

"Hvala ti lepa, dragi moj Sir-
nik, da si mi prijateljski stal da-
nes na strani. Le ti si me zadržal-
val, da se nisem bil še bolj spoza-
bil. Tvoja prijaznost zasluži
odkritostnega prijatelja in to
hočem biti od danes tebi tudi jaz.
Zatajeval sem ti, dragi moj, do
zdaj svoje svete notranje čute.
Ali danes ti odkrijem vse, da me
bodeš krivo sodil. Ti si prvi,
kateremu zaupam skrivno, a go-
rečo ljubezen mod Olgo in menoj.
Čuvaj to skrivnost kakor svetinjo
v svojem sreč. Ona naj ti bude
sveta, kakor je meni!"

Vogrin je nato dolgo govoril o
svoji in Olgini ljubezni, a obenem
tudi razložil, zakaj mu streže ba-
ron Benda po življenju.

Dr. Sirmik se je sprva čudil Vo-
grinovim besedam. On ni nikakor
mislil, da ga Olga v resnici ljubi.
Ali danes se je bil sam o tem pre-
pričal in stoprav si je znal tolm-
ačiti njeno vedenje.

"Moje stališče je pa res žalost-
no, kakor sam razvidiš", nada-
ljuje Vogrin. "Prošnja za držav-
no službo se mi je odbila in meni
samemu streže po življenju moj
tekmeč! Kaj mi je početi?"

Med takimi pogovori prideta
naša rojaka do Sirmikovega sta-
novanja.

"Pojd malo k meni, Vogrin",
povabi zdaj Sirmik svojega tova-
riša. "Hočeva čašico zlatega vin-
ca popiti na zdravje tvoje in —
Olgino! Ta dobra kapljica iz Slo-
venskih gorje bode nama glavo
razvedrila. In potem ti hočem po-
vedati, kaj bi naj ti počel v seda-
njem kritičnem položaju."

Vogrin je bil tega vabila jako
vesel. Čutil je, da si mora z go-
vorjenjem olajšati svoje prepolno
sreč. Kmalu je stala steklenica
rumenega "štajerca" na mizi.
Jezik se je obema hitro raznočil
in prijatelja sta mnogo govorila
o Vogrinovi zadevi.

"Najboljše zate, moj ljubi Vo-
grin, pa bi bilo", končuje Sirmik,
"da se takoj jutri od nas poslo-
viš. Idi nazaj v Belo. Reci pri
Skenovskih, da ne smeš dalje tu
ostati, a si tudi ne upaš, če bi
ravno utegnil, ker veš, da ti stre-
že baron Robert po življenju.
Ako te Olga res tako iskreno lju-
bi, kakor sam trdiš, tedaj ne mo-
re ona nikdar Robertu roke v
zvezo podati, če le pomisli, da je
hotel on, njen bodoči mož, uničiti
tebe, njenega prijatelja in ča-
stila!"

Vogrin je tem besedam pritrje-
val in mu povrh obljubil, da se
na vsak način jutri oddot poslovi.
Na ta svoj namen pa prime za
čašico, trči s njeno budočnost!
(Pride še).

Raje eden kot vsi.

Bilo je pred Lježom. Nemci so
naskakovali z velikim pogumom
neko utrdbo, a niso je mogli o-
svoboditi, ker topovi iz utrdb so
bruhali strašno ognjeno točo nad
nje, da so padali vojaki truma-
ma. Edino artilerija je mogla pri-
boriti uspeh. Bojno polje je bilo
odprto in čisto brez kritja in tako
je morala zasesti svoje pozicije
nemška artilerija v največjem
ognju sovražnih topov. V redu,
kakor na manevrih, se je to zgo-
dilo. Medtem pa so začele tudi
nad topničarji pokati granate in
krapneli in petina moštva je bila
že pobita. Ali nemški topničarji
so vstrajali in že so padale njih
koggije na utrdbi. V tem pa pri-
leti ravno v sredo baterije velika
granata, vsak hip mora eksplodi-
rati in potem je konec vse bato-

rije. Tedaj pa plane k granati vo-
jak in z vzklikom: "Raje eden
kot vsi!" dvigne granato in jo
nese stran od baterije na polje.
Dvajset metrov daleč leti z grana-
to, potem jo pa vrže stran. Hi-
tro drvi od granate, a ni še pre-
tekel pet metrov, ko se razleti z
groznim pokom granata na vse
strani. Ali kakor da bi se zgodil
čudež, junaški vojak je ostal živ
in le mal drobce ga je ranil. Ra-
ne ni niti opazil in je nadaljeval
svoje delo pri topovih, udeležil se
potem naskoka in šele ko je do-
bil novo rano, se dal obvezati.

90letni morilec.

Lercy, N. Y., 18. nov. — Tukaj
je se ustrelil 90 letni stari Ho-
race S. Hannum. V srt je šel
skorajgotovo zaradi tega, ker ni
mogel prenesti izgube svojega si-
na, ki mu je pred par meseci u-
mril. Samomorilec je bil do zad-
njega normalen.

Skočil s prevoznega čolna v vodo.

S prevoznega čolna "Wilkes-
barre" New Jersey Central že-
leznice je skočil večerj sredi re-
ke v vodo neki 30-letni mož. Gla-
si se, da je imel železniški listek
do Utica. Njegovega imena se do-
sedaj še ni moglo ugotoviti.

Milijarda v zlatu, srebru ali v bankovcih.

Časopis "Rivista politica par-
lamentare" je izračunal, koliko
tehta milijarda v zlatu, srebru
ali v bankovcih. To menda zate-
gadelj, da prihrani državi, ki bo
plačevala vojno odškodnino, ne-
prijetno računanje. Pri svojih raču-
nanjih pa ne navaja, s katerim
denarjem da računa. Po njenju
tega lista tehta milijarda v zlatu
322.000 kilogramov, v srebru pet
milijonov kilogramov, v stotakah
pa 11.700 kilogramov. Milijarda
papirnatih tisočakov bi tvorila
knjiznico iz dveh tisoč zvezkov,
vsak zvezek pa bi imel 500 strani.
Pač lepe številke!

Klofačev hotel bo prodan.

Iz Prage poročajo: "Bohemia"
poroča, da bo hotel "Zlata gos"
last poslanea Klofača prodan. —
Mestna hranilnica je Klofača to-
žila na plačilo 1.490.000 kron.
Dala je hotel sodniško ceniti.
Vrednost hotela znaša 2.700.000
kron. Zastopnik hranilnice je po-
oblaščen, da hotel proda.

Iz Missouri.**Najboljše vino v zadnjih dvajsetih letih.**

CLARET rdeče, CONCORD rdeče, galon.
IVES CRNE, ELVIRA belo po 60c. galon.
RIESLING belo po 70c. galon.

Žganje kuhano po starokraskem načinu.

Pravi TROPINEVEC po \$3.25 galon.
JABOLNICE po \$3.00 galon.
BRESK

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 87 Broad-
dock, Pa.Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Har-
berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Kaznik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOZEF MERTEL, od društva št. 1., Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2., Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne po-
ljudve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika porotnega odbora.Na osebnosti ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
osirila.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Kako je prišel umrli kralj
Karol na Rumunsko.

Leta 1866., ko je imela izbruh-
niti vojna med Avstrijo in Prusi-
jo, se je nahajal rumunski držav-
nik Bratiann v Parizu, da tam po-
išče kralja za Rumunijo, in go-
spa Corun, zaupnica Napoleona,
III., mu je rekla: "Vzemite princa
Karola Hohenzollernskega, ki
je sorodnik cesarjev. Cesar mu je
naklonjen in bo zelo vzradoščen
nad to izbiro." Bratiannu je takoj
odpotoval v Dueseldorff, kjer je
videl princa Karola in njegovega
očeta ter ju je na pol pregovoril.
Odtod se je podal v Bukarešto,
kjer je plebiscit z veliko večino
pozval princa Karola, da kralju-
je Rumuniji, ki je bila takrat še
kneževina pod turško suverenite-
to. Trebalo je dobiti še privolje-
njo pruskega kralja kot glav-
arja hohenzollerske rodovine, če-
sar pa iz političnih in diplomatskih
razlogov ni bilo lahko dose-
či. Toda princa Karol je vseeno
odpotoval na Rumunsko. Pruski
kralj mu je pri odhodu rekel:
"Bog ti pomagaj! Toda meni je
zelo neprijetno videti, da je kdor-
sibodi iz moje rodovine, čeprav
samo po imenu, podvržen Tur-
kom." Princa je moral odpotovati
s potnim listom navadnega za-
sebnika, brez sijajnega spre-
stva in brez prtljage, da bi ga
avstrijska policija ne vzela "na
piko" in kot pruskega častnika
ne zaprla. Princa si je dobil v Švi-
ci z velikimi težavami potni list
na ime Karola Hettingen — po
gradu Hettingen v Hohenzoller-
nu, ki je bil last njegovega oč-
eta. — Čez Monakovo se je peljal
v Avstrijo. Na mejni postaji je
pozabil, pod kakšnim imenom se
vozi in bi se kmalu zgodila ne-
sreča. Izročil je uradniku svoj
potni list. V čakalnici je bilo več
avstrijskih častnikov, ki jih je
poznal iz Schleswig-Holsteina.
Napravil se je nevednega in skril
za nek list, ki ga je temeljito
pronečal. Ob odhodu ga je urad-
nik srepol motril. Princa se je
zdelo, da ga je spoznal in da bo
vse javil na Dunaj, kjer ga po-
tem ne čaka nič prida. Na Dunaj
ju se je na kolodvoru zopet sre-
no umaknil mimo mnogih znanih
generalov. Na končni postaji av-
strijske železnice je moral dva
dni čakati, da je dobil parnik. V
ostariji je moral čuti marsikate-
ro prerokovanje iz ust politiku-
jočih uradnikov. Novi knez bo
ravnatko nemogoč, kakor je bil
Kuzer! Ne bo dolgo trajalo, pa
ga Vlahi napade! itd. Končno je
mogel na parnik. V drugem raz-
redu, med tovari raznega blaga,
je pisal pismo avstrijskemu ce-
sarju, v katerem mu je naznačil,
da se ravnar in kogunito vozi po
njegovi državi ter da je sprejel
rumunsko krono brez vsake so-
vražne misli proti Avstriji in da
želi prijateljskih razmer z mo-
gocno, donavno monarhijo.

Bitka pri Delatynu v
Galiciji.

Od kar so ruske čete zasedle se-
vero-vzhodni del Galicije ter pro-
dirale proti Stanislavu in Kolo-
neji, so začeli prebivalci mesta
Delatyn (pod Karpati južno od
Stanislava) in okolice bežati v
Karpate in na Ogrsko. Samo tisti,
ki so imeli kaj svojega posestva
in so bili nekoliko pogumnejši,
so še ostali doma. Med temi sem
bil tudi jaz s svojo družino. Žal
mi je bilo zapustiti lastno hišo z
vrtom in gospodarstvom, na ka-
tero sem bil s celo dušo navezan.
Pri meni stanujoči avstrijski
častniki so nam svetovali, naj ne
bežimo iz mesta; le če se pribli-
žajo Rusi in če se začne bitka,
naj se skrijemo v klet.

Vsak dan smo slišali, da se bli-
žajo Rusi in vedno več je bilo be-
gunciev. Dne 17. septembra so se
Rusi od Koloneje sem že pribli-
žali našemu mestu. Okoli pol-
enajstih so se začeli rezki strel-
ski ruskih pušk. Kmalu smo zagle-
dali Ruse, ki so streljaje prodira-
li po gričih ob obeh straneh me-
sta; istočasno so po cesti sredi

mesta prodirale kosaške prednje
straže in za njimi stotnja kosa-
kov s častnikom na čelu. Čez par
minut se je pri salinah, par sto
mestrtov od župne cerkve in mo-
je hiše, začela bitka. Sprva se je
slišalo samo prasketanje pušk.
Kmalu so pa Rusi začeli streljati
s topovi, katerih so menda imeli
pet. Prvi topovski strel je padel
na glavni trg in ubil domov be-
žečega meščana. Naslednji strel
so bili namerjeni na salinske ko-
če, kjer so bili naši vojaki. Na
grmenje ruskih topov so odgo-
varjali naši topovi z nasprotno-
ga pogorja. Nastalo je strašna gr-
menje topov in pušk. Jaz sem se
ženo skril v klet. Otroci so mi
v paničnem strahu objemali roke
in me prosili, naj jih rešim...

Bitka je trajala do dveh po-
poldne. Po bitki smo se vrnili iz
kleti in videli, kako so se ruski
vojaki umikali od salin ter svoje
ranjence nosili na severni konec
mesta. Nastala je globoka tišina,
a nedolgo. Ob štirih popoldne so
se zopet pojavili Rusi in šli proti
salinam in kolodvoru. Kmalu se
je začela taka bitka kakor je bi-
la dopoldne. Kozaki so ponovno
trdovratno streljali na naše ne-
oborožene sanitetce. Šele ob mr-
aku se je utihnil boj in Rusi so
se zopet umaknili.

Pozno zvečer smo od železniških
uradnikov zvedeli, da se naša
vojaka v pomnoženem številu na-
haja blizu salin in da bo nasle-
dni dan nova bitka. Ko se je ta
vest raznesla po mestu, so vsi še
ostali meščani sklenili zgodaj zju-
traj bežati v gore proti ogrski
meji. Moji otroci, napol nezaved-
ni od strahu, so me prosili, naj
zbežimo, ker ne morejo več pre-
našati groznega grmenja topov.
V teh razmerah smo 18. septem-
bra zjutraj zapustili dom in celo
naše gospodarstvo ter zbežali v
gore v bližnjo vas Dora. Ko smo
prišli do vasi, smo zopet slišali
grmenje topov pri Delatynu. Ne-
mudoma smo iz Dore bežali na-
prej ter prišli do Jaremčea, kjer
smo sedli na zadnji avstrijski
vlak; peljali smo se čez gorski
prelaz pri Körsmože. Vozili smo
se celih sedem dni, ne da bi kje
izstopili, ter se pripeljali v Kr-
ško in Leskovec, kjer so nas tu-
kajšnji prebivalci najprijazneje
sprejeli.

Prizor z bojišča.

V malem mestecu, ki ima le
eno kavarno in par slaščičarn,
mali poštni urad in skromni svoj
hotelček, prebiva na stotine onih,
ki obdajajo vojskovodjo kot so-
trudniki, pomagači, izvestitelji,
izvrševalci ter zaščitniki: referen-
ti, predstojniki, politiki, diplomati,
ordonance, garde, adjutanti, ku-
rirji in lakajji, lajki in duhovni-
ki, civilisti in vojaki, generali in
prostaki.

Predvsem pa avtomobilisti. Ne-
pregledne kolone avtomobilov so
že pridrale skozi mestce. De-
žuje že več tednov, ceste so sa-
mo blato. Le avtomobili prihaja-
jo kot vozila resno v poštev, mo-
točiki, kolesa obtičijo v blatu,
vozovi, konji ne morejo naprej...

Oba nadvojvode, stanujeta ze-
lo priprosto v vojašnici. Svoje
kosiło zavživata v oficirski me-
naži glavnega kvartirja. Markal-
ski mizi predseduje nadvojvoda
Friderik, na levi mu sedi presto-
lonaslednik Karl Franc Jožef, o-
stale sedeže zavzemajo gospodje
operacijskega biroja.

Včasih se pojavi na ulicah po-
stava šefa generalnega štaba ba-
rona Konrada. Elastični mož v
sivomodrem plašču z visoko ka-
puco je seveda vedno predmet
splošne pozornosti. Naglo se skri-
je pred svojimi oboževalci —
v slaščičarno.

Ozka in blatna glavna mestna
ulica nudi pravo sliko v Galicijo
premeščene metropole. Pruski ge-
nerali, visoki avstrijski aristokra-
ti, grofi in bankirji, častniki vseh
strok, uradniki vseh dikasterij in
med njimi tu pa tam pojave pro-
vincijalne demimonde — vse to
se srečava in gnete na ozkem pro-
storu. Tu pa tam koraka kak
mlad rezervni poročnik s hra-
brostnim odlikovanjem na ponos-
nih prsih. Pred velikim poslop-
jem se zbira vojaki, da se dajo
cepiti proti kolari. Na oglu se je
zbrala civilna množica: glasno či-
ta razglas, da sta bila ustreljena
dva izdajalec: grško-katoliški
prošt in njegov sin akademik.

Ravno prihajajo po ulici tem-
ne postave usmiljenk iz bližnje
bolnice, ki čaka na nove ranjen-
ce...

Uničeni Lier.

Neki nemški potočevalec poda-
je naslednjo pretresljivo sliko
uničenega belgijskega mesta Lier:
Nekaj strašnega je vojna. Ko-
liko desetletij bo treba, da se iz-
nova zgradi, kar sta sedaj uniči-
la ogenj in meč!

Nobena vojna v svetovni zgo-
dovini ni morda s tako uničujo-
čim korakom šla skozi dežele, ka-
kor velika usodna vojna narodov
leta 1914.

Posebno v Belgiji je vojna pu-
stošila na najrazličnejši način ter
deželo razdelila in uničila. Mesta
in vasi so zašle v sredo žarečega
artiljerijskega boja in bile čisto
uničene od ognja lastnih granat.
Največkrat so pa belgijski kmet-
je s svojim zločinskim početjem
izžvali kazen.

Cvetiča mesta leže v razvali-
nah, iz katerih se še kadi.

Mesto Lier, 26.000 prebivalcev
je preje tu imelo delo in kruh.
Sredi mesta je prestolovala Go-
marijeva cerkev, ena najlepših in
najznamenitejših cerkva v Bel-
giji.

Celo mesto je razstreljeno. Ta-
ko popolnoma razstreljeno, kakor
nobeno drugo v tej vojni.

Strašen, omamljujoč prizor nu-
di pogled na razvaline. Celo me-
sto ni drugega nego ogromen kup
kamenja, ki so ga nametale vkup
granate. Strehe so s hiš popada-
le na tla; temeljno kamenje je
dvignjeno iz tal in razkrojeno; ce-
le vrste hiš so se sesedle. Stol-
pi so se zrušili in potegnili za sa-
bo manjše zgradbe in jih poko-
pali. Iz kleti mole dimniki in ka-
menite stopnice vise na visokih
obzidanih ostankih zidov, kakor
bi jih bila premoč zavilata in
zapičila tjekaj.

Pred praznimi ožganimi zidovi
neke hiše ždi na širokem nasla-
njaču prastara ženska. Svetlo
opoldansko sonce jo obseva. Gle-
dala nas je z ugalsimi, ravnodu-
šno mrlimi očmi.

Na Leopoldovem trgu "Fest-
zaal-Casino". Kakor bi se sesedel
kupček užigale železni tramovi
in šperovci vise v zraku kakor
tenke ožgane niti. Na črnem ožga-
nem ozidju nasproti cerkvi sv.
Espirita, ki so jo vso razrile gra-
nate, dva bela goloba.

Od Antwerpena dol se prebi-
valec zopet vračajo na svoje do-
move. Toda zaman je njih pot:
svojih hiš ne najdejo več! Niti do
razvalin svojih domov ne more-
jo, ker leže cele ceste zasute s ka-
venjem, pokopane in pokrite pod
ogromnimi gomilami.

Nemi in zmedeni stoje ljudje
pred vso to usodo, ki je zadela
njihovo življenje. Ozirajo se na
par nedotakanih in nepoškodova-
vanih hiš, ki so pod belimi robei
in zastavami iskale varstva in ga
tudi našle.

In ko pride večer, nimajo, ka-
mor bi položili svoje trdne ude.
In podajo se naprej po jenski
cesti skozi deželo.

Gališki begunci v Litiji.

-- Kolera v Litiji.

Iz Litije poročajo: 1. oktobra,
zjutraj ob 7. uri je prišlo v Li-
tijo 300 poljskih begunciev, veči-
noma z rodbinami in meščanskem
stanu. Pričakovali so, da je Li-
tija veliko mesto, kjer naj bi bi-
la zanje že pripravljena in opre-
mljena stanovanja. Seveda so bili
precej razočarani, mi pa tudi, ker
po vaseh, kakor je bilo ukazano,
niso hoteli iti, v Litiji in Smart-
nem se je pa težko dobil prostor
za vse.

Kmečkega dela in kmečke hra-
ne niso vajeni, z državno podpo-
ro po 70 vin. za odraslo osebo bo-
do pa tudi težko shajali; sčas-
ma se pa bodo že privadili na
naše razmere.

Med begunci se je nahajal tu-
di neki Woless Jožef, 70 let star
iz Krakova. Ker je bil videti slab,
ga je občinski sluga nastanil za
prvo silo v občinskih prostorih,
kjer je drugi dan resno zbolel.
Dr. Nisingerju se je bolezen zde-
la sumljiva. Sporočil je na bakte-
riološki oddelek v Ljubljano,
nakar je prišel brzojav, da so se
konstatirali bacili azijske kolere.
Bolnik je bil takoj nato pripe-
ljan v zasilno bolnico, kjer je pa
zvečer umrl.

Izdale so se obširne varnostne
odredbe. Semenji, ki bi se imel vr-
žiti, je bil prepovedan. Občinska
hiša se je označila okuženim, sta-
novniki, orožniki in tajnikova
rodbina inficirani. Ravnatko
tudi drugi, ki so prišli v stik s
bolnikom, vse stvari, ki so prišle

BRATA VOGRICH,
SLOVENSKI SALOON IN
RESTAURANT,211 Graham Ave., Cor. Stagg St.,
Brooklyn, N. Y.

se priporočata greaternewyor-
skim Slovincem za obilen obisk.
Fina kuhinja, izvrstna domača
in importirana pijača, zborna
postrežba. V nedeljo dopoldan
brezplačen prigrizek. Ob nede-
ljah in sobotah zvečer je na raz-
pologo velika dvorana za ples.
Moderno opremljeno kegljišče.
— Svoji k svojim! —

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda"
SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih
dneh na 30 straneh. V njem naj-
dete važne vesti vsakega dne,
vesti iz stare domovine in zani-
mive povesti.

Vse osebe lista je organizirano
in spada v strokovne unije.ZA VSEBINO OGLASOV NI
ODGOVORNO NE UPRAVNI-
ŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Za smeh in kratek čas.

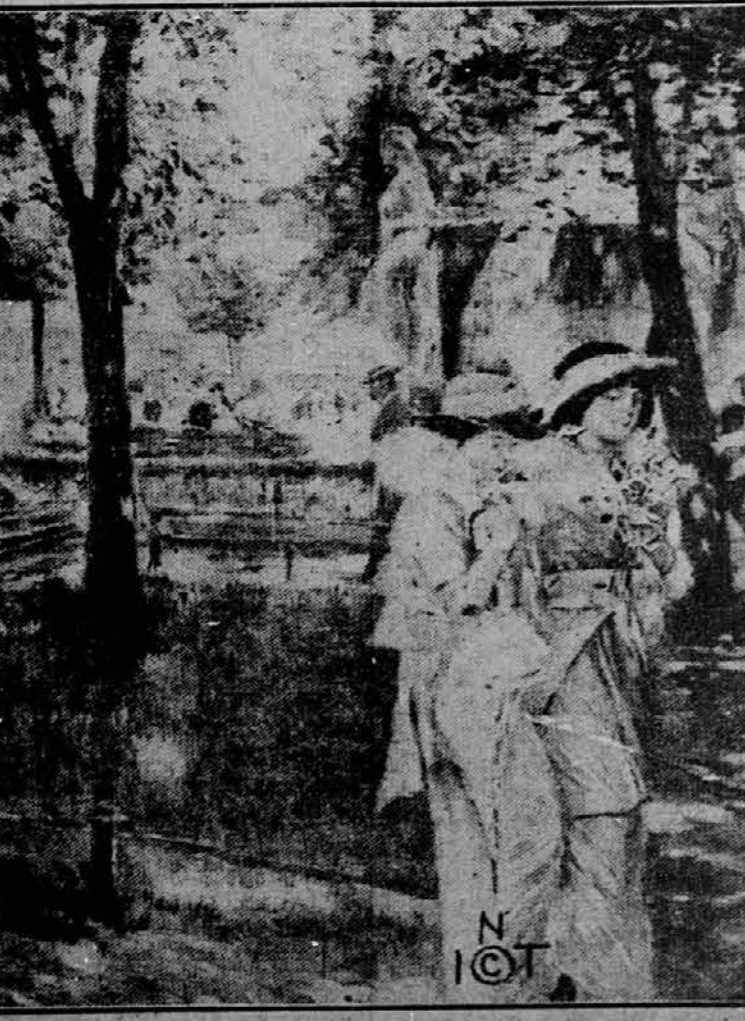
PRED IN PO POROKI.

Zenin nevesti: — Pomisli, kaj se mi je prigodilo. Ključ od
hišnih vrat sem izgubil.Nevesta: — Saj je vseeno. Jutri se poročiva, po poroki ga
pa takojliko ne boš rabil.

V DV OMU.

— Sedaj pa res ne vem, če se je tisti gospod meni nasmel-
nil, ali je Tebe zasmehoval?

PRIJAT ELJICI.

— Ti, jaz sem nesrečno zaljubljena.
— Boga zahvali, jaz pa niti zaljubljena nisem.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Pokopan v Bosni. Poročeno je bilo, da je na južnem bojišču padel namestnik ljubljanskega državnika dr. Josip Pompe. Dne 8. oktobra je stal v sovražnem ognju od 9. ure zjutraj do 4. ure popoldne, ko je bil ranjen v trebuh. Ko je bil prepeljan v bolnišnico v Zavidovič (Zavidovič leži v Bosni ob reki Bosni 70 km severno od Sarajeva), je po preteku dveh ur izdihnil svojo blago dušo. Ves čas se je spominjal svoje drage rodine in svojih ljubljenskih starišev ter do zadnjega upal, da pride še v Ljubljano in potem k starišem v Razbor. Še ko se je odpeljal kot ranjenec v Trst, je bil pri spovedi in sv. obhajilu, kar je pozneje še ponavljal. Stalil je ves čas bližnjo smrt. Pogreb je bil v Trstu 11. okt. ob 3. uri v Zavidovič, se je udeležilo vse meščanstvo, ki je globoko sočustvovalo z navzočo pokojniško soprogo. Pokojni je bil z vsemi vojaškimi častmi pokopan. Vojaštvo mu je v zadnji pozdrav streljalo preko groba. Ob grobu je govoril pokojniku v slovo častnik črnovojnič ravatelj Robert Gutmann tako gniljivo, da so se vsi navzoči jokali.

Pogreša se od 27. avgusta nadomestni rezervist Franc Meden, 27. polk, 16. stotnija. Po njem pozveduje njegova žena Marija Meden, Potol št. 23, p. Begunje pri Cerklju.

Pogreša se vojak 87. pešpolka, 9. kompanija, Jožef Segula, ki so ga videli njegovi tovariši zadnjič dne 26. avgusta v hudem boju z Rusi na severnem bojišču. Po njem povprašuje dr. J. Segula, odvetnik v Radolfovem.

Ranjen na severnem bojišču. Peter Modie, uradnik "Zadružne zveze" v Ljubljani, je bil 11. okt. ranjen na severnem bojišču. Ranjen je bil od šrapnela v levo koleno. Leži v bolnišnici v Przemyslu v Galiciji.

Ranjeni na južnem bojišču: Alojzij Zakrajšek, korporal, v levo roko; Martin Babič iz Trebnjega v roko in desno nogo; Ivan Roš iz Ljubljane v roko. Četovodja Viktor Rus je obolel na revmatizmu.

Vojaški umrli v Ljubljani. Na II. državni gimnaziji je umrl na jetiki Jurij Mikac, vojak 97. pešpolka, 1. stotnija; v Leonišku je umrl 23 let stari Karol Fogt, vojak 94. pešpolka, 10. stotnija; imel je strel v glavi. Umrli sta še dva ranjena vojaka, pri katerih pa ni bilo nobenih listkov in se ne ve, kdo sta.

Ranjencev so pripeljali dole v Ljubljano nad 6000. Mnogi so odšli že na dopust, mnogi nazaj v bojno črto.

Vitez Pogačnik. Podpredsednik poslanske zbornice Josip vitez Pogačnik, nadporočnik v rezervi, sporoča "Straži", da je pridržen kot ordonančni častnik 6. armadnemu zboru. Zdrav je in pozdravlja vse prijatelje in znance.

"Mrtvi" se oglašajo. V uradnem izkazu je bil proglašen mrtvim Franc Andoljšek, vojak 17. pešpolka, iz Kompolj, dobropoljske fare. Opravila se je zanj osmina in orožništvo je po nalogu glavarstva poizvedovalo glede preskrbe njegove družine. Te dni je pa pisal ženi iz Rusije, kjer se nahaja v bolnišnici. Dobil je bil več krogelj. Drugo pismo je pisal sosedu, katerega prosi, naj mu oskrbuje bebele.

V ruskem vjetništvu. Prav sredi pešene Azije se nahajajo točasno nekateri avstrijski vojaki, ki jih je doletela usoda vjetništva. Te dni je sporočil nadučitelj Fran Silvester, da je došel v mesto Omsk (v jugozapadni Sibiriji); kmalu nato pa je prišla druga dopisnica s poštnim pečatom "Novonikolajevsk", znamenje, da gre transport še naprej. Na dopisnici pristavlja sledeče: "Ker je v Omsku prenapolnjeno, smo se peljali dalje. Ne vem, kje se ustavimo. Danes se peljemo po reki Ob proti severu. Tridnevni bojni položaj okrog Lvova me je po boji dobrotljivosti pustil brez ran. Sedanje vojno vjetništvo me trpinči bolj v telesnem oziru; sicer pa je rusko ljudstvo jako prijazno in postrleljivo, pravtako vojaštvo. Rusko učiteljstvo je ostalo izvečine doma. Iskren pozdrav!" Pismo je bilo oddano 23. septembra; romalo je torej tri tedne. Bilo je cenzurirano na Dunaju.

Družina Giljača, ki je bila pregnana iz Liješevic (Dalmacija) in biva sedaj v Zgornji Besnici, obse, da jo pri Kranju, kje svoje

poročeno hčer Stano Milovo Ercegovič.

Novi poveljniki "belgijskega" polka. Podpolkovnik Friderik Scotti 47. pešpolka je imenovan poveljnikom pešpolka št. 27. Do sedanji poveljniki polkovnikov Stauffer je bil, kakor znano, na bojišču težko ranjen.

Vojni kruh. Pod predsedstvom trgovskega ministra Schusterja so se zadnje dni vršila posvetovanja o uvedbi jednote vrste kruha, takozvanega normalnega ali vojnega kruha. Ta kruh naj bi se peklo iz zmesi ržene, pšenične in krompirjeve moke. Na ta način bi se doseglo, da ne nastane pomankanje žita. Dunajska posvetovanja so imela namen, dognati gospodarsko, tehnično in sanitarno uspešnost evetelnih predpisov o normalnem kruhu. Kakor se poroča, so se posvetovanja končala ugodno.

ŠTAJERSKO.

Pisma iz Belgije. Slovenski topničar Jožef Drole, doma iz Polzele, piše svojim domačim izpred Antwerpna: "Kadar začnemo metati naša debela 'jabalka' iz naših možnarjev, nam kar padajo utrdbe za utrdbo v roke. Vse se pred nami zdrobi v prah. Utrdbe Antwerpna so sedaj same razvaline. To je naše veselje! Vse za vero, dom, cesarja!" — Slovenski topničar Franc Kuster, ki je pridržen nemškemu artiljerijskemu bataljonu št. 8, 2. stotnija, avstrijska motorna baterija možnarjev, je poslal mariborskemu "SL. Gosposdarju" izpred Antwerpna dopisnico s sledečo vsebino: "Srčen pozdrav na vse slovenske fante. Mi smo že 6 tednov v ognju in nam prav dobro gre. Vse za vero, dom in za cesarja! Korajzja nobenemu ne manjka. Težave vse sproti pozabimo ter prav veselo in srečno živimo. Sovražnik kar gleda in strmi pred našimi bombami. Zato slovenski fantje kot junaki le naprej, da se bo reklo: Avstrija je bila od nekdaj in mora in hoče ostati od vekomaj. Srčen pozdrav tudi od nemških junakov. Z Bogom! Na svidenje!"

Pismo iz bolnišnice. Fran Svesek, organist v Cirkoveh, piše uredništvu "Slov. Gosposdarja" iz Sopronja na Ogrskem: "Naznanjam vam, da sem prestal hude in strašne boje tamkaj ob ruski meji. Po boji volji se sedaj nahajam ranjen v tukajšnji bolnišnici. Rana na nogi mi hitro celi in v par dnevih že grem na dopust, da pozdravim svoje domače."

Težko ranjen je bil na severnem bojišču poročnik Henrik Sel, nadučitelj v Zrečah pri Konjicah. Sedaj se zdravi doma v Zrečah.

Odlikovanje. Četovodja Martin Hribar, 7. lovškega bataljona, doma v Slov. gorah, je bil zaradi svoje hrabrosti pred sovražnikom odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo.

Kolera se razširja po Štajerskem; več ljudi je že obolelo in umrlo. V Gradcu je te dni umrl na azijski kolero 27letni J. Bardutzky, ki je po nekem transportu konj v Galicijo se vrnil bolan v Gradcu.

Umrli je v Celju odvetnik dr. Josef Kovatschitsch, star 55 let. Poročil se je okrožni logar kneza Thurn in Taxis Emilijan Merzer v Polzeli z gđ. Antonijo Cizel.

Promoviral je dne 17. oktobra Emil Sehlander v Gradcu za doktorja vsega zdravilstva.

Izpred celjskega sodišča. Celjski list "Deutsche Wacht" je prinesel po listu "Tagespost" članek, v katerem očita poslanca dr. Korošen med raznim drugim tudi, da je ubežal v Švico. Dr. Korošek je vložil po dr. Benkoviču tožbo proti "Deutsche Wacht" in dne 8. oktobra se je vršila obravnava, toda urednik "Deutsche Wacht" ni nastopil dokaz resnice. Bil je radi zanemarjanja dolžne pozornosti obsojen na 200 K globe.

Slovesnost preoblečenja pri šolskih sestrah v Mariboru se je vršila dne 15. oktobra na praznik sv. Terezije. Preoblečene so bile sledeče gospodične učiteljice: Egger Luise z imenom S. Raphaela; Grafenauer Jerica, hči državnega in deželnega poslanca na Koroškem, z imenom S. Bogomira; Zorko Marija z imenom S. Sibila;

in gospodične: Moskon Emilie z imenom S. Adela, Cvetko Terezijska z imenom S. Irma, Keršmanec Jerica z imenom S. Kalista, Purič Alojzija z imenom S. Benigna, Petrovič Marija z imenom S. Tadeja, Pečovnik Helena z imenom S. Elizabeta, Čurin Ana z imenom S. Evstahija, Kralj Ana z imenom S. Hortulana, Grošelj Franciška z imenom S. Kupertina, Žepić Ivanka z imenom S. Ligorija in Silija Elizabeta z imenom S. Izidora.

50letnica. Pri Sv. Križu tik Slatine se je 18. oktobra ob priliki 50letnice posvečenja nadžupne cerkve vršila velika cerkvena slovesnost pod vodstvom lazaristov iz Celja. Popoldne je bila velika procesija z Najsvetejšim za srečen izid sedanje vojne.

Poljska služba božja. V nedeljo 18. oktobra se je vršila v farji cerkvi v Slivnici pri Mariboru poljska služba božja za poljske begunce, nastanjene v slivniški fari. Pridigo, rožni venec in litanije je imel poljski duhovnik, begunec iz Kalusza, kjer je bil katehet na poljskih ljudskih šolah. Nastanjen je v gradu pri grofu Schönbornu. Vsi begunci obkrožujejo lepoto naših krajev in rodovitnost naše zemlje.

Izpušeni duhovniki. Iz graškega vojaškega sodišča je bil izpuščen Janez Razborec, kaplan v Jarenini; izpuščen je koroški duhovnik Jožef Konaš. Vsi lanvanski duhovniki so potemtakem sedaj izpušeni, ne da bi jih bilo deželnoobrambno sodišče stavilo pod obtožbo. Le župnik Fran Muršič je obtožen po §§ 63. in 65. kazenskega zakona in se bode obravnavala v kratkem vršila.

Duhovniške vesti. Franc Lukman, dozdaj kaplan v Trbovljah, je z dne 1. nov. imenovan za pridigarja nemške cerkve v Celju. Vojni kurat dr. Anton Jehart je odšel na južno bojišče. — Josip Pinter, mestni kaplan v Celju, je še samo imenovan, ne vpoklican za vojnega kurata.

Slovesna zaprisege novega romunskega kralja.

11. oktobra je bil slovesno na ustavo zaprisežen novi rumunski kralj Ferdinand I. K slavnosti so došli: metropolit in primas Rumunske, duhovščina, ministri, poslanci in senatorji, visoki dostojanstveniki in člani diplomatske zbornice in veliko občinstva. Nekaj minut pred kraljem je prišla v dvorano kraljica mati s princem Nikolajem in princezama Elizabeto in Marijo. Kralja Ferdinanda so navdušeno pozdravljali s ploskanjem in s hurkaleci. Kralj je prisegel zvestobo ustavi. Po zaprisegi je govoril: Pozvan po Božji milosti in po volji ljudstva prevzamam dedščino velikega ustanovitelja, ki mi je kot sveto izročilo zapustil čuvstva ljubezni in zvestobe čelega naroda; iz svoje ljubezni za narod zajemam moč, da nastopim brez vsakega obotavljanja pot izpolnitve svoje velike in težavne dolžnosti. On sam, ki ga vsi kakor očeta objokujemo in prepričanje, da se le z neprestanim napredkom more zagotoviti življenjska sila naroda, mi bo celo življenje zvezda vodnica v mojih stremljenjih za razvoj te države. Spolnjevanje te visoke dolžnosti, ki jo prevzamam z neomahljivo zvestobo in ljubeznijo, mi bo sladko plačilo; če tako postopamo, jamčimo hvaležno tistemu, katerega spomin tvori najzvestejšo vez med deželo in mojo vladarsko hišo. Med srečnim svojim vladanjem, ki tvori ponos naše zgodovine, je prvi rumunski kralj vselej, kadar so veliki dogodki zahtevali, našel najmočnejšo oporo v edinstvi vseh Rumunov okoli prestola. Prepričan sem, da bodo Rumunci, prevečani po visokem domoljubju, tudi v bodoče edini ob prestolu in v deželi, v mislih in v dejanjih, kar edino zagotovi zdrav naroden razvoj. Vsemogočni, ki je po tolikih težkih preizkušnjah blagoslovil delo tistih, ki so se žrtvovali, dobrobitju naroda, ne bo dopustil, da preneha, kar se je zgradilo s tako težavo in bo ščitil neumorno delo ljubezni naroda, ki jo hočem kot dober Rumunec in kot kralj posvetiti svoji zvesti deželi. Govoru so navdušeno ploskali. Zahvalil se je kralju predsednih obeh zbornic, nakar se je slavljem zaključilo.

Za vsebino oglašev ni odgovor.

Rad bi zvedela za naslov moje brata JANEZA RANT. Ako kdo izmed rojakov ve za njega, naj mi blagovolji naznani, ali naj se pa sam javi. — Marijana Rant, omožena Kralj, Box 770, Black Diamond, Wash. (17-19-11)

Kje je MATH. LIBERŠAR? Pred nedavno je bil na 1005 N. Chicago St., Joliet, Ill. Prosimo rojake, če kdo ve za njegov sedanji naslov, da ga javi, ali najbolje je, da se sam oglasi. — Upravništvo "Glas Naroda". (18-20-11)

ZAHVALA.

Tem potom se najsrčneje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec ter podporne družini "Franc Jožef" za vso pomoč za časa bolezni in smrti nam ljubljenega moža oziroma očeta in brata

FRANCA ANDROJA.

Iskrena hvala vsem, ki so ga spremlili k večnemu počitku in okrasili s cvetličami njegovo gomilo.

Naj v miru počiva! Žalujemo ostali: Marija Androja, soproga. Josip Androja, brat. Marija Kastelič, sestra. Sheboygan, Wis.

SVARILO.

Ta slika kaže omoženo

ROZO TURK.

staro 20 let. Pobegnula je iz La Salle, Ill., z 2 leti starim otrokom ter pustila moža, kateremu je ukradla \$500. Rojaki, varujte se, da se koga drugega ne oslepri! Kdor jo bo preživel, naj mi blagovolji otroka vrni, za katerega mi je edino žal, nezvesto tatinsko ženo pa prepustil dragevolje vsakemu slabici, ki ne more dobiti pošteno slovensko dekle. John Turk, 209 Creve Coeur St., La Salle, Ill. (17-11-1-12)

Rad bi zvedel, kje se nahaja moj prijatelj JAKOB CUZAR. Pred par leti je bival na Filipinskih otokih kot vojak Združenih držav. Ako ve kdo izmed rojakov za njegov naslov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. — Anton Kralj, Box 770, Black Diamond, Wash. (17-19-11)

NOVO! NOVO!

"SVETOVNA VOJNA". Popis pričetka sedanje vojne s 33 lepimi slikami in velikim zemljevidom Avstro-Ogrske.

Čisti dobiček te izdaje se bode oddal "Podpornemu društvu vdov in sirot" padlih slovenskih vojakov v sedanji vojni.

Rojaki, pomagajte dobri stvari! Cena zvezka 25c. Naroča se pri: V. J. KUBELKA, 538 W. 145. St., New York, N. Y. (30-10-29-11)

Iščem svojega strica VALENTINA ŠKOFA. Doma je iz Laz pri Planini na Notranjskem. V Združenih državah biva že nad 20 let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Škof, 904 Chestnut St., Johnstown, Pa. (18-20-11)

VAŽNO NAZNANILO.

Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta teden ali na naslednjem potovanju v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile za nedoločen čas s prometom. Kadar se soper razmere predrugačije, bodimo pravočasno poročali na tem mestu.

Tvrdina Frank Sakow, Box 161, St. Helena, Cal.

Pazite na ničvredne ponaredbe ter zahtevajte odločno pristni Richterjev Pain-Expeller Anchorvarstveno znamko kot jenaslikana tukaj. 25 in 50 centov v lekarnah in naravnost od

F. AD. RICHTER & CO.,
74-80 Washington St., New York, N. Y.

Spominski žepni noži

s slikami avstrijskih vojakov, cesarja in generalov in tudi lahko napravimo vsako sliko naročnikovo in njegovo ime. Cena \$1.50 z 2 klinama in \$2 z 3 klinami.

Veliko knjigo Evropska vojska

dobi lahko vsak zastoj, ako nas hoče med rojaki priporočiti. Knjiga ima preko 400 strani in več kakor 100 slik. Cena ji je \$2.

Patentirano safety razor britve dobi lahko vsak zastoj, kdor naroči za en dolar knjig pri nas. Britve je vredna lepega denarja. Pišite po cenik.

SLOV. KNJIGARNA

535 Washington St., Milwaukee, Wis.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

Sedaj smo začeli razpošiljati naš Koledar za leto 1915 onim, ki so nam že poslali naročnino. — Letošnji koledar je izvanredno zanimiv ter vsebuje med drugim številnim čitvom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav, Williama J. Flynna: "ČRNA EOKA IN NJE DELOVANJE" v kateri popisuje pisatelj resnično zgodbo, kako je s svojimi pomočniki zasledoval in konečno ugonobil zločinsko družbo, ki živi od izsiljevanj, ponarejanj in za vratnih umorov. Ze sama ta povest je vredna male svote. Poleg tega je še nebroj drugega zanimivega, poučnega in zabavnega čtiva. Prepričani smo, da bo letošnji Koledar izvanredno ugoden našim čitateljem. Cena: 30c.

Naročite ga pri: SLOVENIC PUBLISHING CO 82 Cortlandt St., New York City

NAZNANILO. Cenjenim rojakom v državah Pennsylvania in West Va. naznamo, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIR, kateri je pooblaščen pobirati na ročnino za "Glas Naroda" in izdati pravovredna potrdila iz rojakom tople priporočamo. S spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda.

HARMONIKE

podat kakor koli vrsta izdelave in popravila po najnižji ceni, z delno in zanesljivo. V popravilo nam silijo vsakdo pošlje, ker sem že nad 10 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsemu kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor koli v hitra brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1017 E. 2nd St., Cleveland, Ohio

OGLAS.

Cenjenim rojakom, priporočam svoja

NARAVNA VINA iz najboljšega grozja. Lansko rdeče vino po 45c gal., staro rdeče vino po 50c galona, lansko belo vino po 50c gal. in najboljšo staro belo vino po 55c gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizo postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel. Pošljite vsa pisma na: **STEPHEN JACKSE,** 1700 Frank Sakow, Box 161, St. Helena, Cal.

Imenik padlih, ranjenih in vjetih naših rojakov v sedanji evropski vojski.

Sestavljen po izvirnih poročilih vojnega ministrstva s posebnim ozrom na vojne oddelke, pri katerih služijo Slovenci. Ta imenik sestavljen je po abecednem redu in sicer: od kje je kdo doma, leto rojstva, kateremu vojašemu oddelku pripada i. t. d., tako da lahko tukaj najdete onega, za katerega bi radi vedeli. Pri padlih navedeno je kje so padli in kje so pokopani, pri ranjenih pa v kateri bolnišnici se nahajajo, tako da jim lahko pišete. Nikjer drugje ne morete dobiti tako točnih podatkov, kakor v tej knjižici. Cena isti je 25 centov pri

Felix M. Dolinar,
45 Vesey St., Dept. G, New York, N. Y.
Pazite na Dept. "G".
Kdor želi razprodajati knjižico naj si piše po pogoje.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR (Notary Public) v GREATER-NEW YORKU

IVAN ZUPAN
82 CORTLAND ST. New York, N. Y. 1245 WILLOUGHBY Ave., Brooklyn, N. Y.

IZDELUJE in PRESKRBUJE vsakovrstna pooblastila, vojaške prčanje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Izdeluje razne prestave iz tujih jezikov. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

"KRACKERJEV" BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim.

"KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, vamjete se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pisмено na nas.

V zalogi imamo tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKO, kuhana v naši lastni distillery. Poštna naročila se točno izvršujejo.

Prva Slovenska veletrgovina.

The Ohio Brandy Distilling Co.
61C-2-04, ST. CLAIR AVF., CLEVELAND, O.

Redka prilika

za tajne raznih društev, trgovce in druge pisarje.

Za ugodno ceno se dobi nekaj rabljenih pisarnih strojev raznih izdelkov, pri katerih smo dali nadomestiti slabe dele z dobrimi, in urediti tako, da se na njih zmore pisati slovensko in angleško. Sedaj so omenjeni pisalni stroji dobili za nizko ceno, po kakovosti od \$25 do \$60. Cena novim je bila \$90 do \$120. Pisati na istih se priuči v kratkem času lahko vsakdo. Natančnejša pojasnila daje

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Najmodernejša TISKARNA

"GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah.

Delo okazno. Izvršuje prevode v druge jezika.

Unijako organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Doli z orožjem!

KODNA KIVLJENJA

Spisala Berta pl. Suttner. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

36

(Nadaljevanje).

Pozno zvečer sem dospela v Kralovec. Moji spremljevalci so ostali na zadnji postaji. Bila sem sama — v strahu in trepetu. Kaj če bi ne bilo dr. Bresserja, kaj če bi ne mogel priti. Kam bi se obrnila, kaj bi počela? Poleg tega je vplivalo name dolgo potovanje, ker je obupno pogledal in dvignil obe roki k nebu.

nje in zdravnikovi popisi. Če bi ne hrepelena po Frideriku, bi si želela samo smrti. Zdelo se mi je, da bi bilo najboljšje tako: Legla bi in zaspala in se nikdar več ne prebudila. Nikdar več bi mi ne bilo treba misliti na te grozote. Toda živeti moram in toliko časa poizvedovati po Frideriku, da ga ne dobim. Vlak se je ustavil. S težavo sem iztopila s prtljago v roki. Seboj sem imela ročni kovčeg z obleko, perilom, obvezami in nekaj malenkostmi, katere sem rabila pri toaleti. Vzela sem jih seboj misleč, da človek ne more prestajati brez srebrnih škatlic, mila in vode, brez krtacije in glavnikov. Snažnost je prva stvar na svetu in je ravno tako potrebna za telo kakor poštenost za dušo. Sele pozneje sem zvedela, da ljudje v vojni ne gledajo na snažnost. Nimamo ne časa, ne priložnosti. Voja je v vidnem nasprotju s kulturo in zato tudi ne morejo stopiti v vojni v veljavno kulturni pridobitki. Korak v podivjanost je vojna, zato so pa tudi njene posledice vse prej kakor kulturne. Posledica vojne je torej tudi umazanost.

Zaboj s potrebščinami, katerega sem kupila na Dunaju, so bili ekspedirali z drugim vlakom. Bog ve, kam ga bodo dali? Pri sebi sem imela toraj samo kovček in listnico, v kateri je bilo nekaj stotakov. Opočerkajočih korakov sem šla preko tira na peron. Na peronu je bilo ravno tako vrvenje, kakor po drugih postajah. Enaka slika: ranjenci — — — ranjenci. Ne, slika ni ista, še strašnejša je. Kralovec je prenapolnjen z nesrečniki. Vse sohe so odane, in ker ni po hišah več prostora, leže ljudje po cestah in kamenu.

Temna noč brez meseca. V vsakem koncu je bil kol, na njem pa svetilka. Smrtno utrjena in zaspala, sem omahnila na zemljo in položila poleg sebe prtljago. Sprva si nisem upala pogledati naokoli. Prepričana sem bila, da se ne bom sestala z dr. Bresserjem. Skoraj gotovo ga ne bo. V vojni ne more nikdo natančno povedati, kdaj bo prost in kdaj bo zadržan. Mogoče pride s prihodnjim vlakom, mogoče šele jutri, mogoče ga pa sploh ne bo. Kje je red? Tudi red je kulturni pojmi, ki za časa vojne izgine.

Kje je sedaj Friderik? Ali je že mrtev, ali je na poti proti domu, ali je še živ in nepoškodovan. Nato se mi je porodila v srcu druga misel. Rudolf, moj sin gotovo sprašuje po meni in me kliče: — Kje si, mama? Kam si odšla? Zakaj si me pustila sama?

Kam naj se podam, če ne dobim Bresserja? Upanje, da bi ga dobila, se je zelo zmanjšalo, toliko, da ni izginilo popolnoma.

K sreči sem imela denar, z denarjem se da vse doseči. Nehote sem pogledala kovčeg, na katerem je bila privezana listnica. ... Veliki Bog! Samo jermen je še ostal, listnica je izginila. ... Vse sem izgubila. Kam naj se obrnem brez denarja? Kljub temu nisem tarnala. Kako nesrečen slučaj! Zakaj bi se pritoževala, ker se nesreča vrsti za nesrečo? Sicer pa nima zame nobena stvar nobene pomena. Mistila sem samo na Friderika. Ali je živ ali je mrtev? ...

Vse mimoidoče sem pazljivo motrila, dr. Bresserja pa ni bilo nikjer.

Kaj naj začnem, kam naj se obrnem. — Kje je postajnačelnik? — sem vprašala nekoga.

— Vi mislite načelnika tukajšnje bolniške postaje? Stabnega zdravnika S.? Tam je.

Misleč, da mi bo dal kako pojasnilo glede dr. Bresserja, sem se podala v označeno smer. Slišala sem, kako je štabni zdravnik govoril z nekim gospodom:

— To je revščina, kaj ne? Tukaj je zaloga za vse provizorične bolnišnice. Vsega imamo dovolj: perila... jedil, obvez, toda, kaj nam pomaga? Razložiti ne moremo, sortirati... naprej poslati... Rok manjka, najmanj sto spretnih uradnikov...

Ko sem hotela nagovoriti zdravnika, sem pogledala njegovega spremljevalca in — o veselje — — — spoznala dr. Bresserja.

Tako sem bila razburjena, da sem ga objela.

— Vit Vi, baronica Tilling? Kaj vendar delate tukaj?

— Pomagat sem prišla sem, pomagat... Ali ni Friderika v Vaši bolnišnici?

— Dosedaj ga še nisem videl.

Ali me je to poročilo razočaralo, ali razveselilo? Ne vem... Ni ga bilo. Mogoče je mrtev, mogoče je nepoškodovan... Doktor Bresser pa tudi ni mogel videti vseh ranjencev. V vse lazarete bom šla, potem bom šele vedela.

— Kje je pa gospa Simon?

— Ona je že dalj časa tukaj. Imenitna ženska, vam rečem. Hitra, ročna, previdna... Sedaj se bavi z ranjenci, ki so v vagonih. Zvedela je, da je tukaj v bližini potreba največja. Kmalu se bo podala na pot, jaz jo bom spremljal.

— Tudi jaz, gospod doktor. Vzemite me seboj!

— Kaj vendar mislite, baronica, Marta... Tako nežni ste, razvajeni... prebudo bi bilo za Vas to težko delo...

— Kaj naj pa delam tukaj? — sem ga prekinila. — Če ste res moj prijatelj, mi boste gotovo izpolnili željo... Vse bom storila, karkoli boste zahtevali... nobeno delo ne bo pretežko zame. Predstavite me gospej Simonovi in ji rečite, da sem prostovoljno vstopila v to službo. Vzemite me seboj... usmilite se me... na kolenih Vas prosim...

— Dobro, naj se zgodi po Vaši volji... Ravno sedaj prihaja ta hrabra ženska... Idiva...

Ko me je zdravnik predstavil gospej Simonovi in ji ponovil mojo željo, je samo pokimala z glavo, potem se je pa takoj obrnila vstran in dala navoščim nekaj povelj. Premalo svetlo je bilo, da bi razločila poteze njenega obraza.

Pet minut kasneje smo se že peljali proti sosednji vasi. Vozili se nismo v kočiji, ampak v navadnem lojtrskem vozu, s katerim so bili ranjenci pripeljani ranjence. Sedeli smo na slamni, ki je bila mogoče še krvava od prejšnje vožnje. Poleg voznika je sedel vojak s svetilko v roki... Hude sanje, hude sanje... Dobro, da je bil poleg mene dr. Bresser, ki me je bodril in miril kot je vedel in znal. Svojo roko sem položila v njegovo in se tesno pritiskala k njemu.

— Le naslonite se name... tako, da... baronica Marta... Ti ubogi otrok — — — rekel nežno, Grozna je bila tista vožnja. Vajena sem bila mehkih blazin, udobnih vozov, sedaj pa kar naenkrat ta velika izprememba. Sedeti moram na zibavljene slame. Toda bila sem nepoškodovana... Kako more biti pri sreči onim, ki imajo zdrobljene ude, katerim se koščki kosti zapijejo z vso silo v meso, če zapelje kolo preko kamna?

Talpacoma do se mi zavlje težka trenilnica. Silno razpeta...

postala, zaspati pa nisem mogla, ker so me boleli vsi udje, ker sem bila smrtno utrjena... V svoji bolni domišljiji se je vrstila slika za sliko. V duhu sem pregledala še enkrat tiste strašne prizore, katere mi je bil opisal polkovni zdravnik. V duhu sem videvala vesele grobarje, vojne hijene... slišala sem smrtni krik ranjencev, nad katerimi so razstrelili lazaret... Pri tem sem pa tudi napol slišala pogovor mojih spremljevalcev... Del pobite armade se je umaknil proti Kraljevemu Gradu — je pripovedoval dr. Bresser... Trdujava je bila dobro zavarovana in posadka je začela streljati na svoje ljudi, misleč, da so Prusi... Na stotine jih je padlo v jarke in utonilo... Preko reke Labe je bežalo toliko vojakov, da so se konji in vozovi sredi mostov zagostili... Za pešce ni bilo nobenega prostora več. Na tisoče jih je padlo v Labo... med njimi tudi veliko ranjencev...

— Kako mora biti v Horovicah? — je pripomnila gospa Simon. — Tam ni baje nobenega prebivalca več. V podpodprtih hišah je ranjencev pri ranjenju. Neizrečeno se nas bodo razveselili... Samo premalo jim prinasamo, veliko premalo...

(Dalje prihodnjič.)

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašeni pobirati naročnine za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: John Debeve in A. J. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Roitz in Frank Janesh.

Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Saflich in Frank Blatnik.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.

Oglesby, Ill.: Math. Hribnik.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zalete.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. D. Likovič.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc in Jakob Petrich in Frank Zagar.

Duluth, Minn.: Joseph Sharnbon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze, M. L. Kapsch in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibing, Minn.: Ivan Pouše.

Nashwank, Minn.: Geo. Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobe.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich, 3409 N. 5th Ave.

Klein, Mont.: Mich. Krivec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Čelarek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorica.

Cleveland, O.: Frank Sakser, J. Marinič, Oas. Karlinger in Frank Kovačič.

Bridgeport, O. in okolica: Fr. Hočevar.

Barbeton, O. in okolica: Aleš Balant.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolica: John Kumsé 1735 E. 33. St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Peteršek.

Burdine, Pa. in okolica: John Keršičnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pakj.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Anton Valentinčič.

Franklin, Pa. in okolica: Fran R. Drašler.

Greensburg, Pa. in okolica: Venceslav Palčič.

Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa. in okolica: Fr. Maček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij Podvanski, Ignas Magister, Frank Bambič in Z. Jakše.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

Steelton, Pa.: Anton M. Papić.

West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peterzel.

Tooe, Utah: Anton Palčič.

Winterquarters, Utah: Louis Blasich.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.

Davis, W. Va. in okolica: John Bosich.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in Frank Bartol.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Anton Starich.

West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

Izšla je

Knjiga:

"VOJKA NA BALKANU".

Jaled vsestranske želje naroda in smo več istinov te knjige in t- sedaj cenj. rojakom na tuzn- iago.

Knjiga "Vojka na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih skitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tikaže se so opis balkanskih držav in najvažnejših spopadov med s- vražniki. Skitkom je pridelan radi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobili p- lže, vseh 13 skitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.80. Na roka se pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

PRIPOČILO.

Rojakom v Steelton, Pa. in okolici naznanjamo, da je

Mr. M. PAPIĆ,

128 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnine za naš list "Glas Naroda" in izdajati pravovojna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo. Upravišтво Glas Naroda.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DEJAVAH.

Podpisani je iznajditelj najuspešnej- se šifrirane sveta Alpo- tiktura in Alpo- tiktura - ženskam in moškim, ka- teri je rabijo, kratkoje v le- sedih tednih laže spozna- mo, da bode ispešali in ne bode odvisli. Na- roka tako zvesto mačeni v le- sedih tednih bode in bode, ki na bode ispešali in ne bode postalo sive. O bode in daj poslovanje odpravi revščino, krdi- bje, in- granje po rokah, nogah in hrbtenici. Bane, opo- šilne, bula, ture, kratke in kurje očesa, bradavice, polnje nos, nabijne lili, odprane in troh drah. Moje zdravila so registrirana v Washington, znanost, da so čista in najbolj uspešna. Pišite takoj se ceniki Pošiljen ga sestoji.

JAKOB WARČIČ, 1002 E. 64th St., Cleveland, O.

N. B. Omen, ki bi rabili svoje zdravila brez uspeha, plačati \$500.

Amerika in Amerikanci.

Spisal

REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company

je prevzela v salogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka:

AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni kaj namena izreči na tem to- stu kako kritiko, paš pa izjavlja- me, da je to izvrstno delo, kate- rega bi si moral nabaviti vsak ro- jak v Ameriki, bodisi v lasten po- duk, bodisi kot darilo svojcem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo sanjajo stari ali sorodniki za de- šelo, v kateri biva kak član družin. Knjigo kraši nabroj le- maritko zapazil ali samoga sebe, ali pa drugega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povpraševanje po knjigi primerno majhno, morda radi- tega, ker se ni vpisrilo nanjo krišče reklame, s katero se spr- vi v svet marikataro drugo, ve- liko manj vredno knjigo. Poseb- no primerna je knjiga kot bošič- ni dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v zbirki Slo- venic.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platno vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. do- be isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Po nižjani ceni?

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštino prosto za \$2.50. Knjiga je ve- zana v platno in za spomin jako priključna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n- izplačalo, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokri- jejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštino prosto za \$2.50. Knjiga je ve- zana v platno in za spomin jako priključna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n- izplačalo, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokri- jejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij- skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Poslajte 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

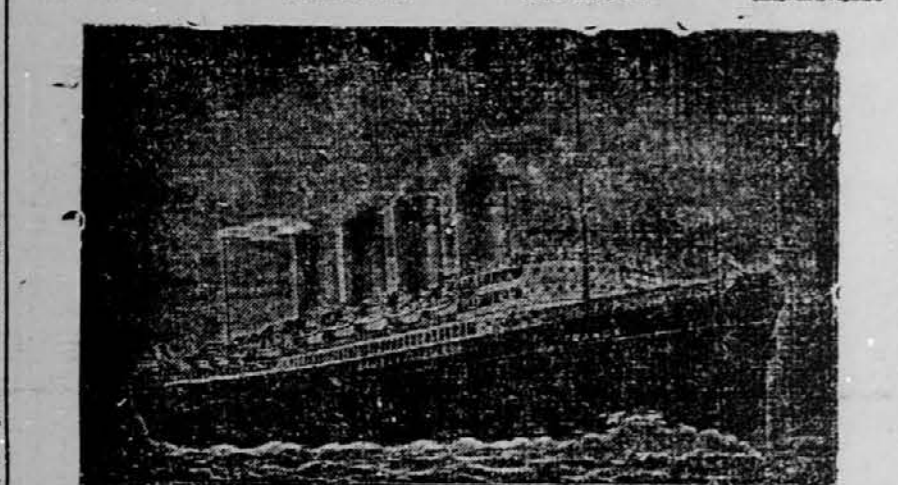
Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svica, Inomesta in Ljubljano

Postni parniki so:

"L'PROVENCE" na dva vikla "LA SAVOIE" na dva vikla "LA LORRAINE" na dva vikla "LA FRANCE" na dva vikla

Ekspresni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Park St., Cheshbrough Building.

Postni parniki odhajajo vsako obredah in pristankih Novljani

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJ- VEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka. Pri menl dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem pa- pust, ter se posebno priporočam elavim slovenskim družtvom ob priliki kake vese- lice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstne domače klobase in vsakovrstne grocerijske blago, katerega ljubim naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S trvdko Frank Sakser